

Hjørring Kommune

Tillæg til miljøgodkendelse af kvægbruget på Dvergetvedvej 580, Kvissel

udvidelse fra 302 DE til 809 DE.

§ 12

Lov nr. 1572 af
20. december 2006
om miljøgodkendelse
mv. af husdyrbrug

Dato for gyldighed
11. maj 2015

Teknik og Miljø
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring
Telefon 72 33 67 30
teknik-miljoe@hjoerring.dk
www.hjoerring.dk
J. nr. 09.17.18-P19-7-15

Indholdsfortegnelse

1. Tillæggets omfang	3
1.1. Resumé.....	3
1.2. Offentlighed.....	4
1.3. Klagevejledning m.v.	5
1.4. Gyldighed.....	5
1.5. Meddelelsespligt.....	5
1.6. Revurdering af tillægget til miljøgodkendelsen.....	5
1.7. Ophør.....	5
1.8. Godkendelsens indhold og vurderinger.....	6
2. Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	6
2.1. Nye og eksisterende anlæg på ejendommen.....	6
2.2. Anlæggets beliggenhed i forhold til fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.	7
2.3. Placering i landskabet.....	8
3. Husdyrholdet og produktionsforhold	9
3.1. Husdyrholdet og staldanlæg.....	9
3.2. Fodring.....	10
3.3. Ensilage.....	10
4. Gødningstyper og -håndtering	11
4.1. Husdyrgødning.....	11
4.2. Fosforindhold i husdyrgødningen.....	12
4.3. Staldteknologi.....	13
4.4. Anvendelse af anden organisk gødning.....	13
5. Gener fra husdyrbrugets anlæg	13
5.1. Lugt.....	13
5.2. Fluer og skadedyr.....	14
5.3. Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner.....	15
5.4. Transport.....	15
6. Bedriftens påvirkninger af natur og miljø	16
6.1. Ammoniakfordampning og naturområder.....	16
6.2. Udbringningsarealer.....	18
6.3. Fjord og hav.....	20
6.4. Grundvand.....	20
7. Egenkontrol, management og alternative løsninger	20
7.1. Management og egenkontrol.....	20
7.2. Alternative løsninger.....	21
8. Bilag	22
Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger).....	22
Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre.....	24
Bilag 3. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder. Hjørring.....	26
Bilag 4. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder. Frederikshavn.....	32
Bilag 5. Detaljeret vurdering af påvirkning af fjord og hav.....	37

1. TILLÆGGETS OMFANG

1.1. Resumé

Peer Nygaard Christensen, Dvergetvedvej 580, Frederikshavn, har ansøgt om tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse. Tillægget gør det muligt at udvide produktionen af kødkvæg fra 302,15 DE til 808,59 DE. I forbindelse med udvidelsen skal der bygges en ny stald til de mindste kalve (en "starterstald"), og ny stald til stald til færdigfødning af de større dyr (en "fedestald"). Desuden opføres to nye gyllebeholdere for at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet.

Den ansøgte ejendom har CVR nr. 23063557. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af den vedlagte miljøtekniske beskrivelse, Bilag 1, og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår. Desuden omfatter tillægget alle dyrkningsarealer tilknyttet samme CVR nr.

Ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelse er indsendt til Hjørring Kommune gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem første gang den 19.03.2015. Tillægget lægger sig til den eksisterende miljøgodkendelse til 302 DE fra 25.08.2010.

Hjørring Kommune har vurderet, at der kan meddeles godkendelse af den ansøgte ændring og udvidelse i henhold til de gældende regler¹. Godkendelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af følgende **vilkår**:

- Gyldighed (*vilkår 1.4.1.*)
- Ophør (*vilkår 1.7.1.*)
- Husdyrholdets sammensætning og staldsystemer (*vilkår 3.1.1.*)
- Placering af markstak med ensilage (*vilkår 3.3.1. & 3.3.2.*)
- Pumpning af gylle fra beholder til gyllevogn (*vilkår 4.1.1.*)
- Forskrift for olie og kemikalier (*vilkår 4.1.2.*)
- Aftale med biogasanlæg (*vilkår 4.1.3.*)
- Placering af markstak af dybstrøelse (*vilkår 4.1.5.*)
- Støjgrænser (*vilkår 5.3.1.*)
- Nedmulding af fast husdyrgødning (*vilkår 6.1.1.*)

Nogle af vilkårene i dette tillæg til miljøgodkendelse kræver registreringer på bedriften og dokumentation. En samlet oversigt over krav til egne registreringer og dokumentation er gengivet her:

- Til dokumentation for, at vilkår vedr. besætningens produktionsniveauer er overholdt, skal gødningsregnskabet kunne forevises.
- Til dokumentation for at gylle leveres til biogasanlæg, skal der laves skriftlig aftale med biogasanlæg om årlig modtagelse af gylle.
- Den ovennævnte dokumentation skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt – uanset driftsmæssig sammenhæng med andre produktionsanlæg.

Den nævnte dokumentation skal opbevares i mindst 5 år. Kommunen skal ved tilsyn og kontrol have adgang til al den nævnte dokumentation.

¹ Lov nr. 1572 af 20. december 2006 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug – i resten af teksten blot kaldet "husdyrgodkendelsesloven" samt Lov om miljøbeskyttelse jf. lovbekendtgørelse nr. 1757 af 22. december 2006.

Da den nye fedestald ønskes placeret fritliggende, skal kommunen vurdere og eventuelt give tilladelse hertil. Kommunen giver hermed tilladelse til den ønskede placering, se nærmere i afsnit 2.1 og 2.3.

Da den nye starterstald ønskes placeres ”på linje” med de eksisterende bygninger betyder det, at afstandskravet til offentlig vej ikke kan overholdes. Kommunen dispenserer hermed for afstandskravet, se nærmere under afsnit 2.2.

Det skal understreges, at regler i gældende love, bekendtgørelser og kommunale regulativer altid skal overholdes. Også hvis disse er eller senere bliver skrappere end vilkårene i denne godkendelse.

1.2. Offentlighed

Orientering om udkast til tillæg til miljøgodkendelse blev den 9. april udsendt til høring hos naboer og andre beboere indenfor en beregnet konsekvenszone, samt skønnede parter i sagen, ansøger selv og en række organisationer og private personer, der har anmodet herom. Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 3 uger.

Der indkom bemærkninger fra 4 beboere/husstande i området. En enkelt rejste kritik af kommunens dispensation for afstand mellem fedestalden og skel mod sydøst, mens flere pegede på værdiforringelse af deres bolig, øget trafikbelastning på den i forvejen smalle og dårligt vedligeholdte vej, risikoen for flere gener fra fluer og lugt. Der var desuden flere kritiske bemærkninger til – især - fedestalden fremtoning i det åbne landskab og tæt op ad marguritterute. En enkelt var også betænkelig ved den forøgede udledning af ammoniak fra staldene.

Ansøger selv ønskede et vilkår fjernet, da kravet allerede ligger i regnesystemet som en norm. Vilåret handlede om hvor stor en brøkdel af dybstrøelsen, der køres direkte ud på marken og pløjes ned.

I samråd med ansøger besluttede kommunen, at indkalde til et borgermøde om sagen. Dette blev afholdt den 4. maj i Kvissel. Her fik Peer Nygaard mulighed for at fortælle om baggrunden og hensigten med udvidelsen og kommunen fik lejlighed til at oplyse om, hvad kommunen skal og kan – og ikke kan – i forbindelse med en miljøgodkendelse af husdyrbrug. Alle af de ovennævnte temaer kom på banen, og der blev i øvrigt udvekslet en række andre synspunkter.

De indsendte bemærkninger og borgermødet gav anledning til følgende justeringer af projektet:

- Fedestalden og gyllebeholderne er blevet flyttet ca. 100 fra skellet mod vest og 30 m fra skellet mod sydøst.
- Afsnit 2.3 om de nye bygningers placering og udseende i forhold til landskabet er blevet uddybet
- Der er indføjet et vilkår om beplantning langs fedestalden i tilfælde af, at skovbeplantningen på et tidspunkt fjernes
- Der er tilføjet et afsnit (5.2) om fluer og skadedyr, som på grund af en fejl ikke var kommet med i udkastet
- I afsnit 6.1 forklares det bedre, hvordan den forøgede fordampning af ammoniak skal beregnes og er blevet beregnet

Der er foretaget en ny beregning af lugtgeneafstande. Lugtgeneafstandene ændrer sig ikke som følge af flytning af fedestald og gyllebeholdere. Årsagen er, at fedestalden stadig er placeret så langt fra det eksisterende anlæg, at den ikke medregnes i lugten derfra.

Der er også foretaget en ny beregning af emission af ammoniak til de udvalgte naturområder. Emissionen ændrer sig minimalt i tre af punkterne, og emissionerne ligger stadig i alle tilfælde under grænseværdierne. Naturvurderinger er derfor ikke ændret som følge af flytningen af fedestald og gyllebeholdere.

Som det også blev oplyst under borgermødet, er det værd at bemærke, at den beregnede lugt-gene ved den nærmeste enkeltbolig uden landbrugspligt og ved bygrænsen til Kvissel er mindre end den er i dag. Med den nye starterstald bliver der ganske vist flere dyr i det eksisterende anlæg, men antallet af dyreenheder/mængden af kg dyr bliver mindre i fremtiden.

1.3. Klagevejledning m.v.

Ansøger selv kan klage over kommunens afgørelse – dvs. denne godkendelse - indtil 4 uger efter offentliggørelsen. Det samme kan enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagen samt en række foreninger og organisationer m.v.

Klagen skal indsendes til Natur- og Miljøklagenævnet via Klageportalen, som der findes et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klagen skal være modtaget senest den 09. juni 2015.

Natur- og Miljøklagenævnet opkræver et gebyr på 500 kroner. Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen.

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der klages over den, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Kommunens afgørelse kan også indbringes for domstolene. En retssag skal være anlagt inden 6 måneder fra den dag, afgørelsen er offentliggjort.

1.4. Gyldighed

Vilkår:

1.4.1. Godkendelsen bortfalder, hvis ikke bygge- og anlægsarbejder er igangsat inden 2 år fra denne afgørelse er meddelt.

Godkendelsen til udvidelse af dyreholdet følger kontinuitetsprincippet jf. § 33 stk. 3 i husdyrbrugsloven regnet fra afslutning af bygge- og anlægsarbejdet.

1.5. Meddelelsespligt

Udskiftning af arealerne omfattet af denne godkendelse skal altid forud anmeldes til kommunen. Dette skal ske senest den 1. august forud for det kommende dyrkningsår².

Anmeldelsen vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare².

1.6. Revurdering af tillægget til miljøgodkendelsen

Virksomhedens miljøgodkendelse og eventuelle tillæg skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering². Den første regelmæssige vurdering af dette tillæg til miljøgodkendelse skal dog foretages, når der er forløbet 8 år.

1.7. Ophør

Vilkår:

1.7.1. Ved ophør af produktionen skal gyllesystemet tømmes for gylle og staldene rengøres. Gylle og fast gødning bringes ud i henhold til aktuelle regler om udspreddning. Eventuelle rester af olie og/eller kemikalier bortskaffes i henhold til gældende regulativer herfor.

Hvis husdyrproduktionen ophører, skal ejeren kontakte kommunen, så der kan aftales en for-svarlig nedlukningsplan.

² jf. Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

1.8. Godkendelsens indhold og vurderinger

I de følgende kapitler gives en detaljeret beskrivelse af den ansøgte produktion og kommunens vurderinger af de mulige effekter på det omgivende miljø og naturen.

Hvis kommunen har fastsat vilkår, vil de være beskrevet detaljeret i begyndelsen af det kapitel eller afsnit, de vedrører. Det vil ofte være sådan, at ansøger skal kunne dokumentere overfor kommunen, at et vilkår er opfyldt. Eventuelle krav til dokumentation er samlet i afsnit 1.1.

Gennem Husdyrloven pålægges den enkelte landmand at redegøre for brugen af BAT - bedst tilgængelig teknologi (Best Available Technology) .

BAT er berørt i flere af de følgende afsnit, og der er evt. formuleret vilkår i relation til EU direktivets krav herom.

Der skal redegøres for BAT på følgende 6 områder: staldindretning, foder, opbevaring/behandling af husdyrgødning, udbringning af husdyrgødning, forbrug af vand og energi, management.

Selvom der ikke er lavet et specifikt BAT notat (BREF-dokument) inden for kvægdrift, er det Hjørring kommunes opfattelse, at mange af BAT-elementerne fra BREF for svin og fjerkræ er generelle, og derfor kan overføres til kvægbrug, herunder kødkvægbrug.

2. HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

2.1. Nye og eksisterende anlæg på ejendommen

Vilkår:

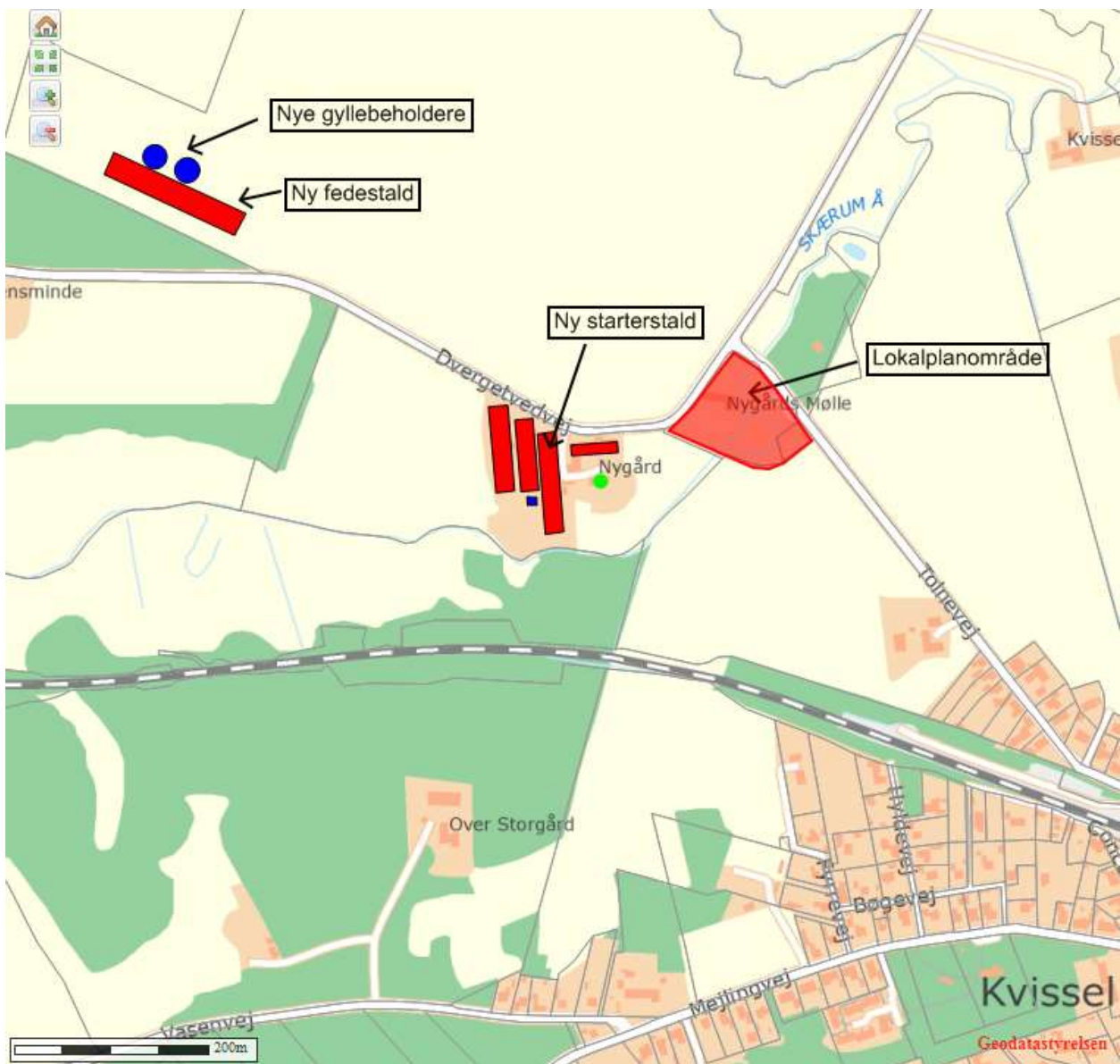
2.1.1. Hvis den eksisterende skovbeplantning sydvest for fedestalden på et tidspunkt ryddes, og der ikke genplantes, skal der anlægges en slørende beplantning langs skallet i staldens længderetning. Der skal etableres en stedse vedligeholdt læbeplantning, bestående af planter, som i løbet af 4-5 år giver en vedvarende, effektiv sløring. Beplantningsbæltet skal bestå af min. 3 rækker, og være udført senest ét år efter skovbeplantningen er ryddet.

Der er ansøgt om en 2 nye stalde og to nye gyllebeholdere. Den ene stald ("starterstald") skal til huse de mindste kalve (fra ca. 40 til 100 kg). Bygningen bliver på ca. 20x104 m og placeres lige øst for det eksisterende byggeri, hvor der findes plads ved at nedrive en ældre bygning.

Den anden stald ("fedestald") skal bruges til færdigfedning, fra ca. 140 til 440 kg. Bygningen bliver placeret fritliggende, ca. 450 m NV for de eksisterende stalde og vil blive ca. 30x150 m. Årsagen til dette valg er primært for at kunne overholde lugtgenegrænserne til Kvissel by og området med lokalplan øst for det eksisterende anlæg. En nærmere begrundelse for, at fedestalden ikke opføres i tilknytning til det eksisterende byggeri kan ses i afsnit 2.3.

Begge stalde opføres i samme materialetyper og farver som det eksisterende anlæg.

De to ny gyllebeholdere, på hver 3.500 kbm placeres i forbindelse med den nye fedestald. Behovet for at opbevare gylle kan blive mindre, i det omfang der løbende kan leveres gylle til biogasanlæg.

Anlægstegning

Mere detaljerede anlægstegninger kan ses i bilag 2.

2.2. Anlæggets beliggenhed i forhold til fredninger, bygge- og beskyttelseslinjer mv.

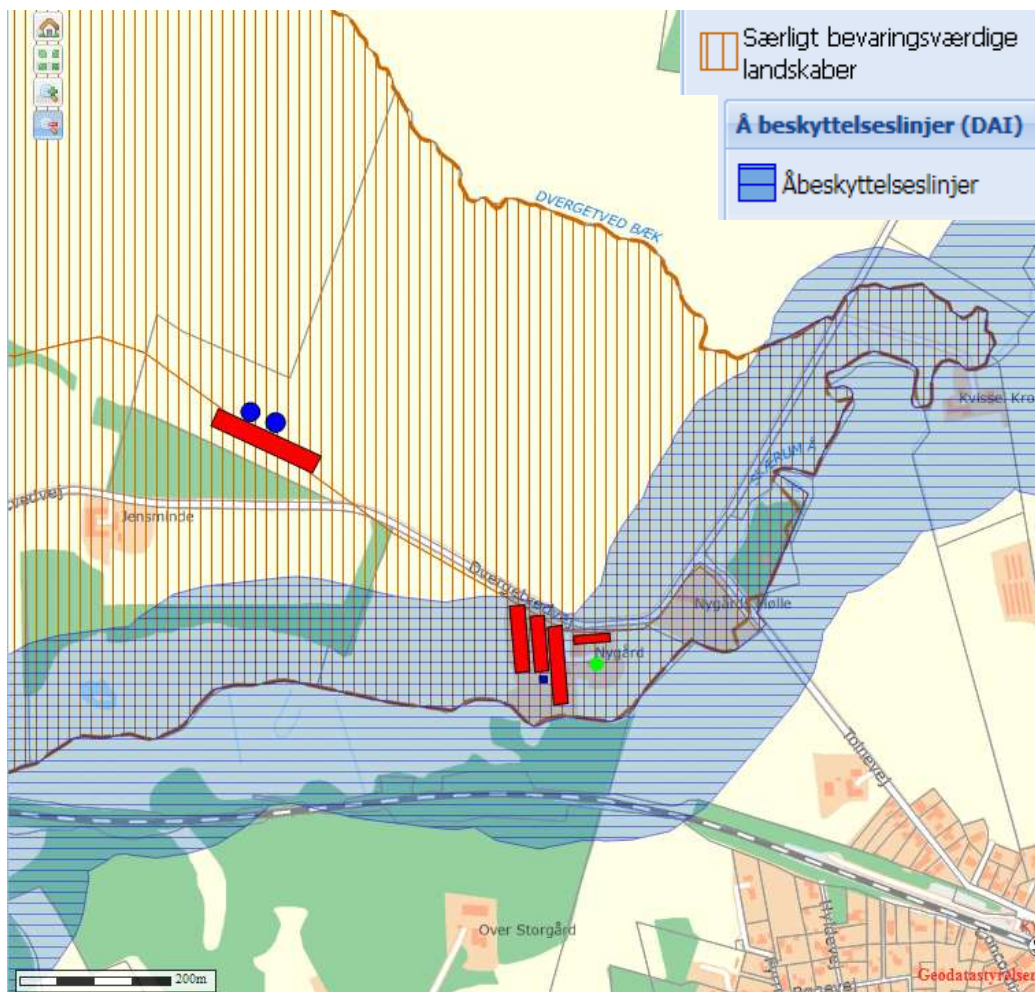
Den nye starterstald ønskes placeret, så den flugter de øvrige nyere stalde for den måde at skabe en harmonisk bygningsmasse. Dette betyder, at det ene hjørne af bygningen kun vil ligge ca. 7 m fra offentlig vej – ligesom de øvrige nyere stalde NØ hjørner. Afstandskravet til offentlig vej er som udgangspunkt 30 m.

Kommunen har ikke planer om udvidelse af vejen, og der ikke er tinglyst vejbyggelinje. Den ønskede placering vil heller ikke genere det trafikale overblik. Hjørring Kommune meddeler derfor hermed dispensation fra afstandskravet vedr. vejskel til opførelse af starterstalden som ønsket³

Husdyrbrugets projekterede anlæg ligger udenfor fredninger, strand- klit-, sø-, å- og fortidsmindebeskyttelseslinjer og udenfor skov- og kirkebyggelinjer. Den projekterede starterstald ligger inden for åbeskyttelseslinje ligesom de eksisterende driftsbygninger, se kortet nedenfor. I hen-

³ I hht Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 9.

hold til naturbeskyttelsesloven er det dog tilladt at opføre erhvervmæssigt nødvendigt landbrugsbyggeri indenfor denne linje. Det er kommunens vurdering, at den projekterede stald er erhvervmæssig nødvendig.

Anlæggets beliggenhed i forhold til åbeskyttelseslinje og "Særligt bevaringsværdigt landskab"

2.3. Placering i landskabet

Anlægget ligger i et område, der er udpeget som Særligt bevaringsværdigt landskab i Kommuneplan 2013, se kortet ovenfor. Om denne landskabstype står der i kommuneplanens retningslinjer bl.a. følgende:

De særligt bevaringsværdige landskaber, som er udpeget på kortet, skal så vidt muligt friholdes for byggeri og/eller anvendelse, der kan skæmme landskabet. Større og/eller dominerende byggeri og anlæg samt større veje og tekniske anlæg, som eksempelvis husstandsmøller og antenner, skal så vidt muligt undgås.

Øvrigt byggeri og anlæg, herunder erhvervmæssigt nødvendigt byggeri for landbrug, skovbrug og fiskeri, skal placeres og udformes under særlig hensyntagen til landskabets skala og karaktertræk.

Udover at beskytte disse landskaber mod byggeri, anlæg og lignende, er det vigtigt, at deres karakteristiske træk ikke udviskes, f.eks. ved at tilsløre markante landskabselementer eller kulturspor ved planlægning af skov eller læhegn, eller ved at sikre at større sammenhængende landskabsrum ikke opdeles visuelt.

Det er kommunens vurdering, at starterstaldens placering indenfor det eksisterende byggefelt ikke ændrer på det visuelle indtryk af landskabet.

Som udgangspunkt skal nye driftsbygninger placeres i tilknytning til eksisterende driftsbygninger. Hvis fedestalden skulle placeres i tilknytning til det eksisterende byggeri, ville det betyde, at lugtgeneafstanden hverken til Kvissel by eller det lokalplanlagte område ville kunne overholdes.

Der findes ikke teknologiske løsninger, der kan reducere lugt fra kvægstalde. Der er derfor valgt en fritliggende placering og et materialevalg, der giver den mest optimale sammenhæng med landskabet. Den valgte placering på langs kammen af den brede ådal, lige op til en skovplantning og lavt i forhold til Dvergetvedvej, er med til at sikre denne sammenhæng.

Det er derfor kommunens vurdering,

- at det er dokumenteret, at der ikke findes teknologiske eller andre løsninger for lugtreduktion, der gør, at fedestalden kan placeres i tilknytning til det eksisterende anlæg
- at den valgte placering og materialevalget sammen med den eksisterende skovbeplantning er den mest optimale ud fra en landskabsmæssig betragtning og
- at placeringen er i overensstemmelsen med kommuneplanens retningslinjer for placering af landbrugsbygninger i Særligt bevaringsværdigt landskab

Kommunen vurderer derfor samlet, at udvidelsen ikke vil forringe de landskabelige-, kulturhistoriske-, naturmæssige-, geologiske- eller rekreative værdier i området samt, at det ikke vil få indflydelse på det udpegede Særligt bevaringsværdige landskab.

3. HUSDYRHOLDET OG PRODUKTIONSFORHOLD

3.1. Husdyrholdet og staldanlæg

Vilkår:

3.1.1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretning m.v. skal være i overensstemmelse med oversigten nedenfor:

Dyrehold og staldtype	Staldafsnit nr.	Vægt-/aldersgrænser	Antal årsdyr	Antal stipladser	DE
Tyrekalve, tung race (0-6 mdr.). Dybstrøelse, hele arealet	Ny starterstald	40-110 kg	2400	480	94,12
Tyrekalve, tung race (0-6 mdr.). Dybstrøelse, hele arealet	Gammel stald	40-120 kg	90	50	4,71
Tyrekalve, tung race (0-6 mdr.). Dybstrøelse, hele arealet	Hal 1 og 2	40-140 kg	2500	450	65,36
Ungtyre, tung race (6 mdr. til slagt 440 kg). Dybstrøelse hele arealet	Hal 2	140 – 360 kg	450	175	96,96
Ungtyre, tung race (6 mdr. – slagt 440 kg). Sengestald med præfabrikeret drænet gulv	Ny fedestald	140-410 kg	2.000	830	547,47
Dyreenheder i alt					808,62

Almindelige sæsonudsving i husdyrproduktionen samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres. Tilpasninger, f.eks. som følge af ændrede vægtgrænser indenfor samme dyregruppe, accepteres også, så længe det samlede antal DE ikke overskrides.

Kommunen vurderer endvidere med udgangspunkt i Miljøstyrelsens "Notat⁴ vedr. ammoniakemission krav i malkestalde", at ansøger kan vælge en anden gulvløsning, end den der er oplyst i de nye stalde - uden krav om tillæg eller ny godkendelse. Det er dog en betingelse at der ændres til en af de 8 gulvløsninger, der fremgår af notatet, idet de alle har et emissionsniveau på $\leq 4\%$.

Miljøstyrelsens ansøgningsystem har beregnet, at der vil være en emission fra den ansøgte produktion på 5.529 kg N/år.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Som udgangspunkt finder kommunen, at BAT-niveau for ammoniakfordampning skal svare til en beregning foretaget ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Der findes imidlertid ikke vejledende emissionsgrænseværdier værdier for kødkvæg.

Derimod er det velkendt fra stalde til malkekvæg, at en række gulvløsninger til gyllesystemer har en lille fordampning af ammoniak, jf. det notat der nævnes ovenfor (ref. i fodnote 3). De eksisterende stalde er indrettet til dybstrøelse, og det er kommunens vurdering, at det vil være ude af proportioner, at ændre disse til gyllesystem med en af disse gulvtyper. Den nye starterstald indrettet også med dybstrøelse, fordi det er et dyrevelfærdskrav, at små kalve skal gå på dybstrøelse. Den nye fedestald indrettes med præfabrikeret, drænet gulv, der er en af de gulvløsninger, der har den laveste fordampning af ammoniak.

Kommunen vurderer dermed, at der samlet set, for både de eksisterende og nye staldafsnit, ikke er behov for at stille vilkår om yderligere BAT- tiltag vedr. staldindretning frem til næste revidering. I vurderingen er indgået hensyn til de eksisterende staldes alder og staldsystemer samt en afvejning af forholdet mellem miljøeffekt og omkostninger.

3.2. Fodring

Dyrene fodres med indkøbt kraftfoder suppleret med stråfoder (halm, frøgræshalm og hø). Der udarbejdes foderplan i samarbejde med kvægkonsulent, hvilket bl.a. sikrer den mest optimale fodring i forhold til kalvenes livsstadium (fasefodring).

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers valg af fodringsteknik med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT vedr. fodring.

3.3. Ensilage

Vilkår:

- 3.3.1. Markstakke med ensilage må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse.
- 3.3.2. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før ensilage igen må placeres på samme sted. I tilfælde af etablering af ensilage i markstak skal tidspunkt og placeringen noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Der kan blive behov for at opbevare ensilage i markstak. For at mindske gener for omkringboende er der stillet vilkår om minimums afstand til nabobeboelse ved placering af markstakke med ensilage. Vilkåret om placering og tidsmæssig afstand har til formål at hindre en ophobning

⁴http://www.mst.dk/NR/rdonlyres/DEA89A7C-6449-44C8-AA2B-CECA867753D7/0/Notat_DK_MST_Glatte_Gulve1.pdf

af kvælstof i jorden, og dermed at minimere risikoen for udvaskning af kvælstof til vandmiljøet og grundvand.

4. GØDNINGSTYPER OG -HÅNDTERING

4.1. Husdyrgødning

Vilkår:

- 4.1.1. Der skal anvendes gyllevogne med påmonteret pumpe og returløb, således at spild af flydende husdyrgødning undgås. Alternativt kan der ved hver gylletank, hvor der sker påfyldning af gyllevogn, anlægges en læsseplads, således at spild kan opsamles. Pladsen skal etableres i henhold til Landbrugets Byggeblad for "læsseplads for gyllevogne", nr. 103.11-2. Afløbet/pumpebrønden skal dimensioneres således, at også et større spild kan opsamles.
- 4.1.2. Kommunens forskrift for opbevaring af olie og kemikalier skal følges.
- 4.1.3. Der skal laves skriftlig aftale med biogasanlæg om årlig modtagelsen af gylle svarende til 472 DE. Aftalen skal kunne fremvises, når Kommunen forlanger det.
- 4.1.4. Markstakke med komposteret dybstrøelse må ikke være placeret nærmere end 100 meter fra nabobeboelse.

Den producerede husdyrgødning på ejendommen udgøres af gylle og dybstrøelse. Der produceres i alt på ejendommen 7.491 tons gylle og 1.890 tons dybstrøelse pr. år. Nedenfor ses en oversigt over den samlede produktion og afsætning af DE på ejendommen.

I de følgende afsnit redegøres nærmere for de enkelte gødningstyper og deres håndtering.

Regnskab for husdyrgødning	DE
Dybstrøelse produceret	261,1
Dybstrøelse afsat til biogasanlæg	- 211,1
Dybstrøelse til egne og forpagtede arealer	- 50,0
Gylle produceret	547,5
Gylle afsat til biogasanlæg	-260,0
Gylle til egne og forpagtede arealer	-287,5
Rest	0

Der er stillet vilkår vedr. pumpning af gylle for at undgå spild og dermed risiko for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

Der er stillet vilkår om, at kommunens regulativ for opbevaring af olie og kemikalier skal følges. Hensigten er på samme måde at minimere risikoen for forurening af jord, overfladevand og grundvand.

I følge den indsendte kapacitetserklæring er den årlige produktion af flydende gødning 7.491 m³. Denne mængde inkluderer rengøringsvand og drikkevandsspild fra staldene samt direkte nedbør til beholderne. Ifølge ansøgningsmaterialet er der en samlet opbevaringskapacitet for ejendommen på 7.000 m³, hvilket svarer til 11,2 måneders opbevaring.

Opbevaringsanlæg	Beholder nr.	Byggeår	Kapacitet (m ³)	Overdækning
Ny gyllebeholder	1	Når behov	3.500	Flydelag
Ny gyllebeholder	2	Når behov	3.500	Flydelag
I alt			7.000	

Placeringen af gyllebeholderne på ejendommen fremgår af oversigtstegningen i Bilag 2.

Kommunen vurderer, at vilkårene om ikke-faste pumpeanlæg samt beredskabsplan vil være afgørende for at forebygge en utilsigtet forurening af det nærliggende vandløb.

Alle tanke opfylder Husdyrgødningsbekendtgørelsens skærpede krav (pr. 15.08.2008) til pumper etc. Der udføres 10 års-beholderkontrol af godkendt firma. Tankene tømmes normalt 1 gang årligt med henblik på inspektion.

Jf. BREF er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Beholderens bund og vægge skal være tætte og korrosionsbeskyttede. Beholderens skal tømmes jævnligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – normalt 1 gang årligt. Der omrøres kun i gyllen umiddelbart før tømning af beholderen. Det er endvidere BAT at overdække beholderen med fast låg eller med et naturligt flydelag eller et flydelag, der etableres med snittet halm eller tilsvarende.

Ligeledes ifølge BREF kan det være BAT at foretage en behandling af husdyrgødning på bedriften under visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området, men tilstrækkelig areal til at udbringe husdyrgødningen, kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Den del af dybstrøelsen, der ikke køres direkte fra stalden og udspredes i marken, opbevares i markstakke. Der stilles vilkår til mængden af dybstrøelse, der udbringes direkte fra stald, for at niveauet for ammoniakfordampning fra stald og lageranlæg ikke skal blive overskredet.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Sammenholdes ansøgers foranstaltninger vedr. opbevaring og håndtering af husdyrgødning med BREF-dokumentet, vurderer kommunen, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT på området.

4.2. Fosforindhold i husdyrgødningen

Ifølge ansøgningen produceres der i alt 4.648 kg P i husdyrgødningen i ansøgt produktion.

For husdyrbrug med konventionel produktion af malkekvæg, skriver Miljøstyrelsen bl.a. i "Vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" om fosfor. Ved udbringning af husdyrgødning svarende til harmonikravet for kvælstof, vil fosfortilførslen til udbringningsarealerne for flere husdyrtyper overstige afgrødernes behov, der ligger på 20-25 kg P/ha. Ved en fortsat ophobning af fosfor i landbrugsjorden er der risiko for, at fosforbidraget fra landbrugsjorden til vandmiljøet kan øges.

De teknikker og teknologier, der er rettet mod at reducere tilførslen af fosfor til udbringningsarealerne omfatter enten fodringsteknikker, der mindsker husdyrgødningens indhold af fosfor, eller separeringsteknikker, der medfører, at den mest fosforholdige del af husdyrgødningen kan afsættes til udbringning på andre arealer eller til forbrænding eller afgangning i biogasanlæg.

For så vidt angår optimering af fosforudnyttelsen ved fodring af malkekvæg, vil mange fodermidler i praksis have et fosforindhold, der overstiger koens fysiologiske behov uden brug af mineralisk fosfor. Fodermidlernes naturligt høje indhold af fosfor vil derfor i mange tilfælde begrænse muligheden for at optimere fosfortildelingen i praksis. Adgang til foderanalyser for fosfor kunne i praksis give mulighed for at planlægge tildelingen af fosfor mere præcist, men mang-

lende viden om fordøjeligheden af foderets fosforindhold betyder, at der fortsat skal være en sikkerhedsmargen i fodringsnormerne og fodringsplanlægningen, der tager hensyn hertil.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Hjørring Kommune er enig med Miljøstyrelsen, der i vejledningen vurderer, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger.

4.3. Staldteknologi.

Med forskellige teknologier kan man reducere ammoniakfordampningen fra staldene, f.eks. ved Gylleforsuring, gyllekøling, luftrensning etc. Der er som nævnt ikke fastsat emissionsgrænseværdier for stalde med kødkvæg. Kommunen noterer derudover, at det generelle krav om reduktion af ammoniakfordampningen fra staldene er over-opfyldt med 583 kg ammoniak pr. år.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

Kommunen vurderer derfor, at det ansøgte projekt lever op til kravene til BAT vedr. staldteknologi.

4.4. Anvendelse af anden organisk gødning

5. GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG

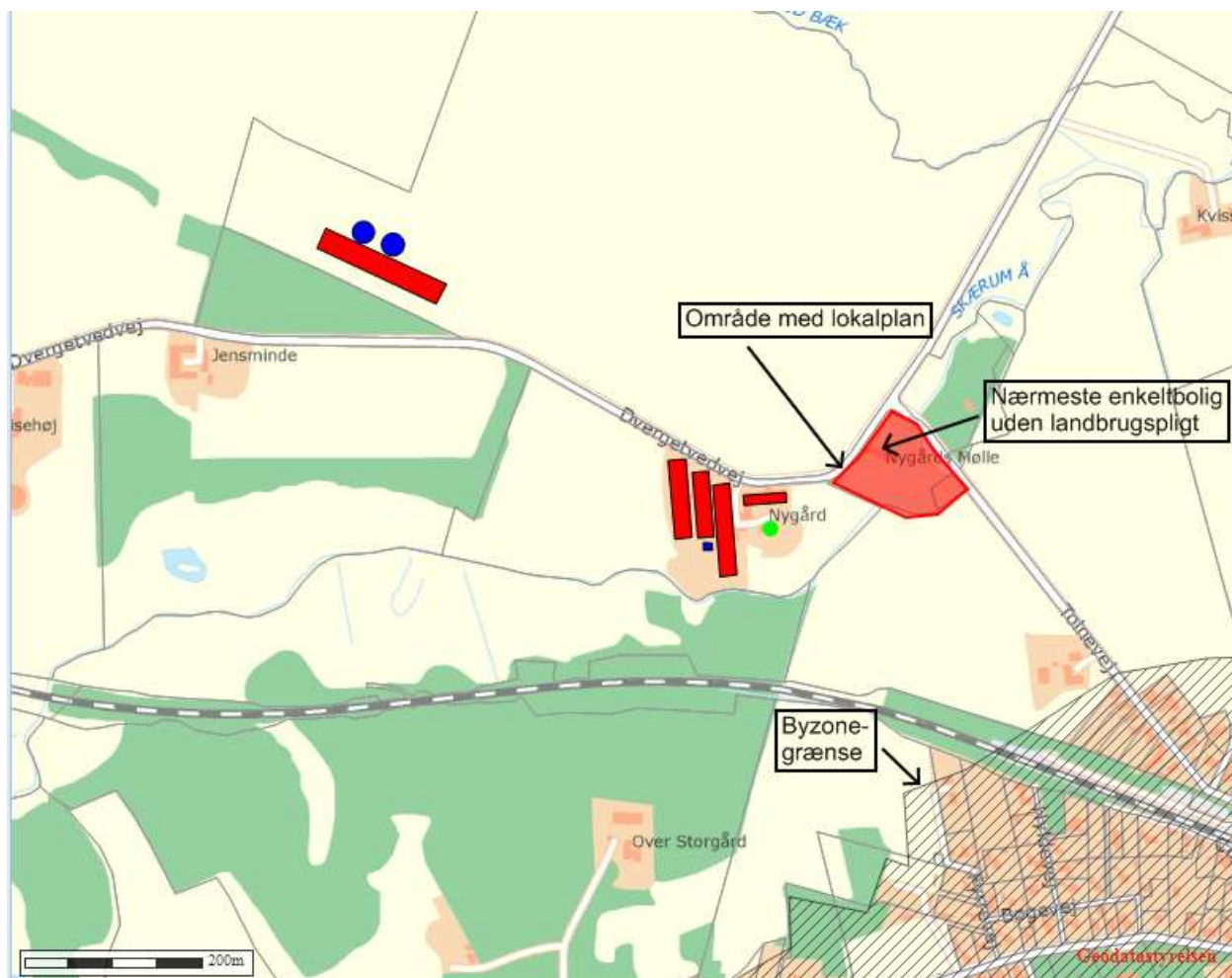
5.1. Lugt

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, se tabellen nedenfor. Her ses også de målte afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Områdetype	Geneafstande, minimum (m)	Aktuelle afstande (m)
Byzone / Sommerhusområde	233	387
Samlet bebyggelse/område med lokalplan	150	150
Enkelt bolig (uden landbrugspligt)	13	132

Lugtgeneafstandene er beregnet for fuld besætning. Såvel eksisterende som nye stalde indgår i beregningen.

Geneafstanden tager udgangspunkt i afstanden fra centrum af et staldanlæg til en nabo/områdegrense, hvor genekriteriet skal overholdes. Da der er flere lugtkilder (flere stalde) beregnes en vægtet gennemsnitsafstand, der tager hensyn til, at der er flere stalde med forskellige emissioner. Det betyder, at afstanden til områdetyperne er beregnet ud fra et teoretisk lugtcentrum. Nærmeste "områdetyper" ses på kortet nedenfor.

Afstanden til nærmeste enkeltbolig, samlet bebyggelse/lokalplanlagt område samt til byzone

Som det ses af tabellen ovenfor, overholder den ansøgte produktion lovens minimumkrav til lugtgeneafstande til de 3 forskellige typer af beboelser i området.

Da gylleopbevaring primært foregår i ejendommens gylletanke, forventer kommunen kun lugtbidrag fra ejendommens gylletanke ved omrøring og udkørsel samt ved transport af gylle til opbevaring på anden ejendom.

Kommunen forventer ikke væsentlige lugtgener fra produktionens foderanlæg. Der vil være en emission af lugt fra staldventilationen. Lugtgenerne fra staldventilationen kan begrænses ved hyppig og grundig rengøring af staldafsnittene og udstyr. Lugt fra stalde vil dog altid i en vis udstrækning afhænge af landmandens indsats vedr. rengøring og staldhygiejne.

5.2. Fluer og skadedyr

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra fluer og gener fra skadedyr (rotter, mosegrise m.v.).

Forebyggelse af flueplage kræver først af alt en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne. Derudover kan der sættes ind med bekæmpelse på særlige steder eller i særlige situationer. Ansøger har oplyst, at han generelt følger miljøstyrelsens "Retningslinjer for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr".

Det er husdyrbrugets almindelige pligt, at holde stalde, lagre og andre anlæg i forsvarlig rottesikret stand. Derudover holdes i videst mulig omfang ryddeligt omkring ejendommen, for at undgå at tiltrække skadedyr. Eventuel forekomst af rotter skal anmeldes til kommunen, som derefter anviser bekæmpelse.

Døde dyr opbevares indtil de bliver afhentet, efter reglerne i bekendtgørelsen herom⁵. Ansøger har oplyst, at døde konkret opbevares op en dertil indrettet plads lige syd for staldene.

Kommunen vurderer, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

5.3. Støj, støv og lysgener fra anlægget og maskiner

Vilkår:

5.3.1. Støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, herunder fra stalden og gyllebeholderen, må i intet punkt - målt på nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).

Dag	Kl.	Reference	dB(A)
Mandag-Fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	0,5 timer	40
Spidsværdi	22-07	-	55

De væsentligste stationære støjkluder fra husdyrbruget er ventilationsanlæg, gyllepumper, foderanlæg samt den daglige brug af traktor og transporter til og fra ejendommen. Der må endvidere påregnes støj fra dyrene, når de flyttes til og fra ejendommen og mellem staldafsnittene. Hovedparten af de stationære støjkluder er placeret inde i bygningerne.

Fra anlægget kan der fremkomme støvgener i forbindelse med levering af kraftfoder og mineraler. I forbindelse med transporter til og fra markerne samt ved markarbejde kan der opstå støvgener i lokalområdet.

Eventuelle lysgener fra ejendommen kan stamme fra staldanlæg, hvor der er tændt lys om aftenen.

Det er kommunens vurdering, at eventuelle støj- og støvgener samt belysningen på ejendommen ikke vil medføre væsentlige gener for naboer eller for trafikanter.

5.4. Transport

I tillægget til miljøgodkendelse skal der indgå en vurdering af, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlig miljømæssige gener for de omboende. Færdsel på offentlig vej reguleres derimod af færdselsloven og håndhæves af politiet. Forhold vedrørende private fællesveje administreres af kommunen som vejmyndighed efter privatvejsloven.

Hovedparten af transporter til og fra ejendommen med foderstoffer og levering/afhentning af dyr samt gylletransporter sker i dagtimerne. Udbringning af husdyrgødning kan ske aften og nat i forårsperioden.

⁵ Bek. 558 af 01-06-2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

Transport af korn og halm sker primært i høstperioden og vil evt. også finde sted aften og nat. I forbindelse med høst af grovfoder, kan kørsel ligeledes finde sted aften og nat.

Kommunen vurderer, at kørsel til og fra ejendommen ikke vil antage et omfang, der vil være til væsentlig gene for beboerne i området. Antallet af transporter fremgår af Bilag 1.

Der gøres opmærksom på, at adgangsvej til den nye fedestald kræver særskilt tilladelse fra Hjørring Kommune. Der skal være ansøgt og meddelt tilladelse inden vejarbejdet påbegyndes.

6. BEDRIFTENS PÅVIRKNINGER AF NATUR OG MILJØ

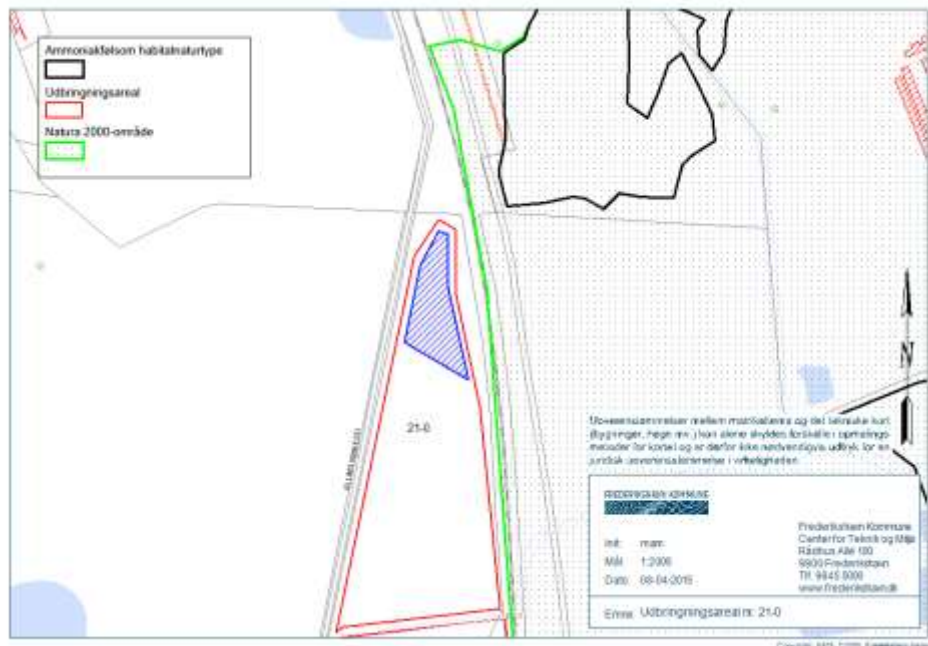
6.1. Ammoniakfordampning og naturområder

Vilkår:

6.1.1. I mark 15-0 og mark 21-0 skal fast husdyrgødning nedmulses inden 6 timer efter udspredning - på de markerede bræmmer, der ses i de to kort nedenfor.

Mark 15-0. Bræmme markeret med blå skravering viser hvor fast gødning skal nedbringes indenfor 6 timer efter udbringning

Mark 21-0. Bræmme markeret med blå skravering viser hvor fast gødning skal nedbringes indenfor 6 timer efter udbringning

Beregninger af bedriftens fordampning af ammoniak er foretaget automatisk i Miljøstyrelsens ansøgningssystem. Beregningerne bygger på det ansøgte projekt og de vilkår, der fremgår af de foregående afsnit.

Ifølge husdyrgodkendelsesloven er det et krav, at der skal ske en reduktion af ammoniakfordampningen på 30 % for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde – i forhold til et fastlagt reference-staldsystem. Beregningerne viser, at dette krav er opfyldt.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg. Når der skal vurderes på den forøgede udledning af ammoniak, skal kommunen tage udgangspunkt i driften fra før husdyrbruget udvidede første gang efter 1. januar 2007. Udgangspunktet skal derfor her være amtets godkendelse af 144 DE fra 23.08.2005. Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 968 kg N/år ved godkendelsen i 2005 og 5.529 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 4.561 kg N/år fra 2005 til 2015.

I nærheden af husdyrbruget er der i Hjørring Kommune ingen Natura 2000 områder (kategori 1-natur), eller naturområder omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (kategori 2-natur) men flere mindre overdrev, heder og moser beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven (kategori 3-natur).

Den forøgede belastning af ammoniak fra stald og lager i 3 udvalgte naturpunkter i Hjørring Kommune er beregnet til 0,2-0,9 kg N/ha per år, hvilket er under afskæringskriteriet på 1,0 kg. I et fjerde punkt er merbelastningen beregnet til 8,1 kgN/ha per år. Kommunen vurderer, at dette ikke vil medføre en tilstandsændring, da området er botanisk uinteressant, uden kvælstoffølsomme arter og en naturkvalitet, der er vurderet til "dårlig".

I Frederikshavn Kommune forefindes både Natura 2000 områder (kategori 1-natur), naturområder omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (kategori 2-natur) og flere områder, beskyttede efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven (kategori 3-natur). I alt 12 naturpunkter er udvalgt til en nærmere vurdering:

Den maksimalt tilladte totaldeposition på **kategori 1-natur** er i denne sag 0,4 kg N/ha/år, da der er ét andet husdyrbrug, der bidrager til ammoniakdepositionen til naturarealerne. Totaldepositionen i 4 udvalgte naturpunkter er her beregnet til 0,1-0,3 kg N/ha per år. Afskæringskriteriet er dermed overholdt i alle punkter.

Den maksimalt tilladte ammoniakdeposition på **kategori 2 natur** er 1,0 kg N/ha/år. Totaldepositionen i 5 udvalgte naturpunkter er her beregnet til 0,1-0,7 kg N/ha per år. Afskæringskriteriet er dermed overholdt i alle punkter.

I 2 udvalgte punkter i kategori 3-natur er merdepositionen beregnet til 0,1 og 0,8 kg N/ha per år. Afskæringskriteriet på maksimalt 1,0 kg N/ha per år er dermed overholdt. I et tredje punkt, en mose, er merdepositionen beregnet til 4,5 kg N/ha per år. Mosens naturtilstand er vurderet til "moderat", med en tålegrænse på mellem 18 og 22 kg N/ha per år. Belastningen af mosen i ansøgt produktion er beregnet til 16,5 kg N/ha per år, hvilket ligger under den laveste værdi i tålegrænse-intervallet.

Kommunerne vurderer derfor, at udvidelsen:

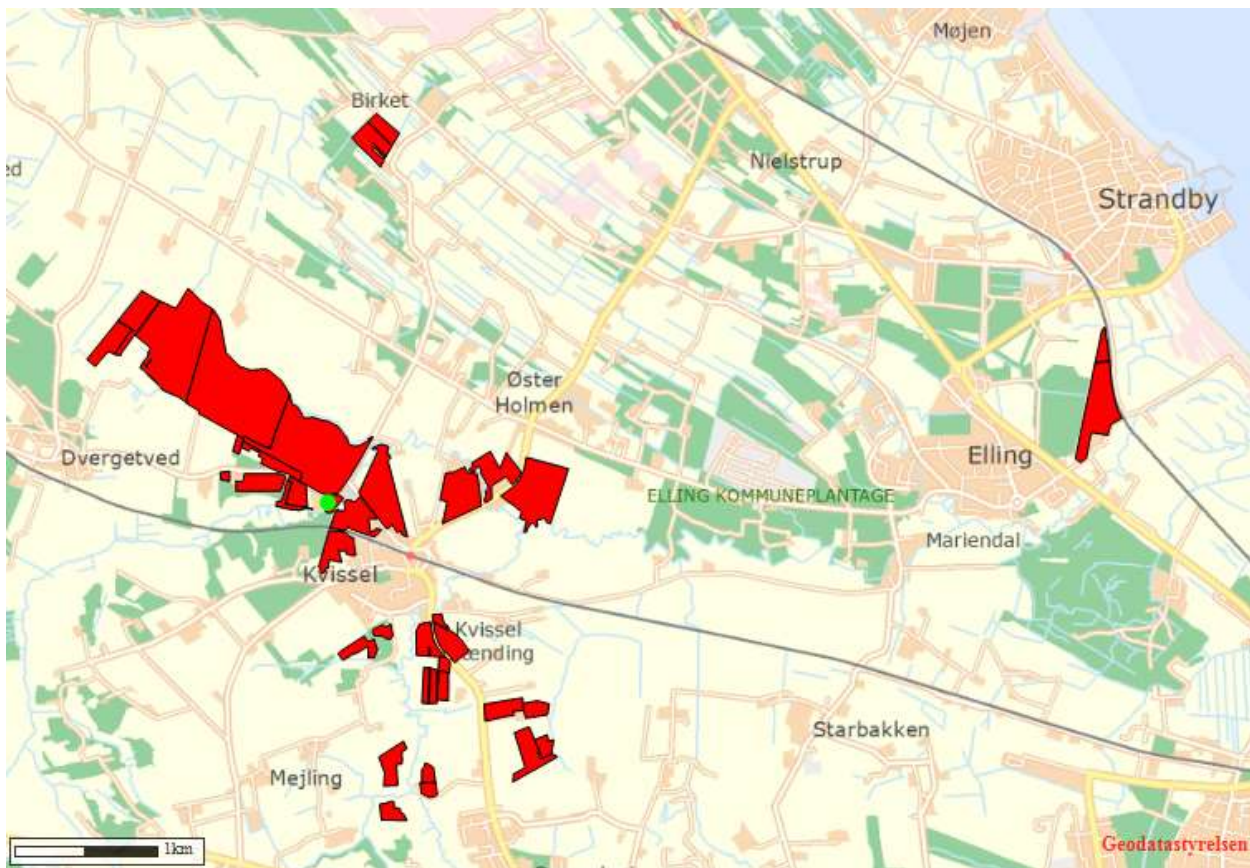
- vil have en neutral effekt på naturen i Natura 2000 områder (kategori 1-natur)
- ikke vil påvirke naturarealer beskyttet efter husdyrgodkendelseslovens § 7 (kategori 2-natur) eller heder, moser, overdrev og skove (kategori 3-natur).
- vil have en neutral effekt på yngle-/rasteområder for arter beskyttede efter EF-habitatdirektivet bilag IV
- vil have en neutral effekt på beskyttet natur, der støder op til ejendommens udbringningsarealer – når vilkår 6.1.1. opfyldes.

Kommunerne vurderer samlet, at den projekterede udvidelse kan gennemføres uden negative konsekvenser for den omgivende natur.

Hjørring Kommunens detaljerede vurdering af naturforholdene ses i 0. Frederikshavns Kommunes detaljerede vurdering ses i Bilag 4.

6.2. Udbringningsarealer

Til bedriften hører 199,21 ha ejede og forpagtede udbringningsarealer. Arealerne er ifølge ansøger fratrukket eventuelle randzoner. De ejede og forpagtede arealerne modtager gylle og/eller dybstrøelse svarende til 1,7 DE/ha.

Udbringingsarealerne – alle ejet eller forpagtede.

De mulige konsekvenser for de berørte følsomme områder er nærmere beskrevet og vurderet i de følgende afsnit.

Al gylle udbringes efter reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen og i henhold til Plantedirektoratets normer for tilførsel af næringsstoffer til afgrøderne. Gyllen udbringes med slæbeslanger samt ved nedfældning. Der udarbejdes mark- og gødningsplan, og der tages analyser af gyllen. Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer. Dybstrøelsen nedmuldes senest 6 timer efter udsprejning.

Mark nr. 21-0 ligger omkring 40 meter fra nærmeste ammoniakfølsomme naturareal indenfor Natura 2000-området og mark 15-0 ligger omkring 10 meter fra nærmeste ammoniakfølsomme naturareal. Frederikshavs Kommune har derfor stillet ovennævnte vilkår om nedmulding, der nedsætter fordampningen af ammoniak væsentlig.

Jf. BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførselen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer der skrâner, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen således at risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

Kommunens vurdering af BAT i forhold til udbringning af husdyrgødning

Miljøstyrelsen skriver i "Vejledning om emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" om ammoniakfordampning fra udbringning af husdyrgødning. De teknikker, der i marken kan reducere ammoniakfordampningen ved udbringning, er rettet mod at begrænse det tidsrum, i hvilket den mineralske del af kvælstofindholdet i gyllen er i kontakt med luften, eller sikrer, at den mineralske del forbliver på opløst form. Konkret omfatter det teknikker, der sørger for, at gyllen hurtigt kommer ned på eller i jorden, eller som giver gyllen en lavere pH-værdi (svovlsyrebehandling).

Hjørring Kommune er enig med Miljøstyrelsen, der i vejledningen konkluderer, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, vedrørende udbringning af husdyrgødning er BAT for så vidt angår ammoniakfordampningen i marken.

Kommunen finder derfor, at det ansøgte lever op til kravene til BAT vedr. udbringning af husdyrgødning.

6.3. Fjord og hav

Alle udbringningsarealer i den ansøgte bedrift afvander til Nordlige Kattegat. Påvirkningen fra husdyrbruget skal derfor vurderes ud fra husdyrgodkendelsesloven, ud fra habitatdirektivet og i forhold til mål og rammer i den statslige Vandplan 2009 - 2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak. Den detaljerede vurdering ses i bilag 5.

Krav og vurdering ud fra husdyrgodkendelsesloven

Til den nordlige del af Kattegat stilles der i husdyrgodkendelsesloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Krav og vurdering ud fra habitatdirektivet

Kommunen har foretaget en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning herom. Det nordlige Kattegat omfatter flere habitatområder.

Vurderingen er, at bidraget med kvælstof og fosfor fra den ansøgte bedrift i sig selv ligger langt under det afskæringskriterium, som Miljøstyrelsen fastsætter som grænsen for væsentlighed.

Husdyrtrykket i det aktuelle opland har ikke været stigende i perioden 2007 til 2014. Det er derfor kommunens vurdering, at heller ikke projektet i kumulation med andre projekter eller aktiviteter kan medføre skadevirkning på habitatområderne i vandoplandet.

Krav og vurderinger ud fra Vandplanernes mål og rammer

Det fremgår af "Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak" at miljømålet for området er "god tilstand", og at dette mål ikke er opfyldt. Kommunen må derfor, som udgangspunkt, ikke give tilladelse til en øget påvirkning af området før "det er godtgjort, at miljømålet uanset tilladelsen kan nås ved hjælp af andre tiltag."

Det er kommunens vurdering, at der samlet set ikke er tale om en øget påvirkning som følge af projektet, da husdyrtrykket er faldende i 2007- 2014.

I forhold til det marine opland er der således ikke behov for at stille vilkår om begrænsning af kvælstofudvaskningen eller fosforbalancen udover de generelle regler.

6.4. Grundvand

Ingen af udbringningsarealerne er beliggende indenfor nitratfølsomme indvindingsområder, det er således ikke nødvendigt at stille vilkår om begrænsning af kvælstofudvaskningen udover de generelle regler.

7. EGENKONTROL, MANAGEMENT OG ALTERNATIVE LØSNINGER

7.1. Management og egenkontrol

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for management og egenkontrol. Ansøgers egen redegørelse er gengivet i *kursiv*.

- *Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres*

- *Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år)*
- *Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov*
- *Der er fast dyrlægeaftale*
- *Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes*
- *Gylletanke bliver kontrolleret hvert 10. år af autoriseret kontrollant*
- *Ved påfyldning af marksprøjte sikres, at der ikke sker overløb*
- *Der er vandforsyning fra et lukket system*
- *Der er lavet beredskabsplan, således at evt. uheld kan stoppes, og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt*
- *Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.*

Den nævnte beredskabsplan for bedriften, beskriver hvordan medarbejdere og ejer skal handle i tilfælde af brand, overløb af gylle, kemikalie- og oliespild samt strømsvigt m.v.. Beredskabsplanen var vedhæftet ansøgningen.

Kommunen har vurderet beredskabsplanen og finder, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår.

I forbindelse med ansøgningen er der derudover indsendt en række oplysninger om de øvrige produktionsforhold på ejendommen, herunder oplysninger om ventilationsforhold, spildevandsforhold, forbrug af råvarer, energi og vand, transport til og fra ejendommen, affaldshåndtering samt støjkluder på ejendommen. Den samlede redegørelse ses i Bilag 1.

Kommunens vurdering i forhold til BAT

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld.

Det vurderes at ansøgning i forhold til management og egenkontrol lever op til kravet om BAT

Der er i ansøgningen redegjort for hvordan det ansøgte med hensyn til ventilationsforhold og forbrug af energi og vand lever op til kravet om BAT. Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at det ikke er nødvendigt at stille yderligere vilkår, og at det ansøgte på de to områder lever op til kravet om BAT.

7.2. Alternative løsninger

Nedenfor ses ansøgers redegørelse for alternativer og 0-alternativer i forhold til det ansøgte. Ansøgers redegørelse er gengivet i kursiv.

0-alternativet er ikke realistisk, da det ikke længere er muligt at indkøbe kalve ved 3 måneder.

Derfor må produktionen tilpasses den nye virkelighed som den ser ud nu i 2015. Der vil i enhver landbrugsproduktion være et løbende behov for udvidelse/tilpasninger af produktionen. Med stigende omkostninger inden for de fleste områder skal der produceres stadig mere for at overleve økonomisk. Derfor vil det være uundgåeligt at produktionen løbende skal udvides. Derudover er der bedre muligheder for at tiltrække og fastholde udefra kommende arbejdskraft med en større produktion i nye og arbejdsvenlige produktionsanlæg. Udvidelsen vil betyde at slagtekalvene ikke skal køres den lange tur til Holland for at blive opfedet. Med udvidelsen laver produktionen op til nyeste krav i forhold til teknologi og krav vedr. arealerne. Disse forbedringer vil udeblive hvis ikke produktionen udvides.

8. BILAG

Bilag 1. Miljøteknisk redegørelse (fra ansøger)

Ansøgnings nr. 75724	Dato 18.03.2015
Oplysninger om ejendommen "Nygaard" Dvergetvedvej 580	

A. Ventilation af driftsbygninger

Bygning nr.	Antal af-kast	Afkast højde, m	Afkast højde, over tag	Overtryk/undertryk/ andet	Bemærkninger
Bemærkninger: Alle produktionsbygningerne er med naturlig ventilation					

B. Spildevand

Spildevandstype	Årlig mængde, ca. m ³		Opsamling / bortskaffelse	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Vaskeplads	100	100	opsamlingstank	opsamlingstank
Tagvand fra stalde	4100	8100	Skærum Å	Skærum Å
Bemærkninger:				

C. Forbrug af råvarer, energi og vand

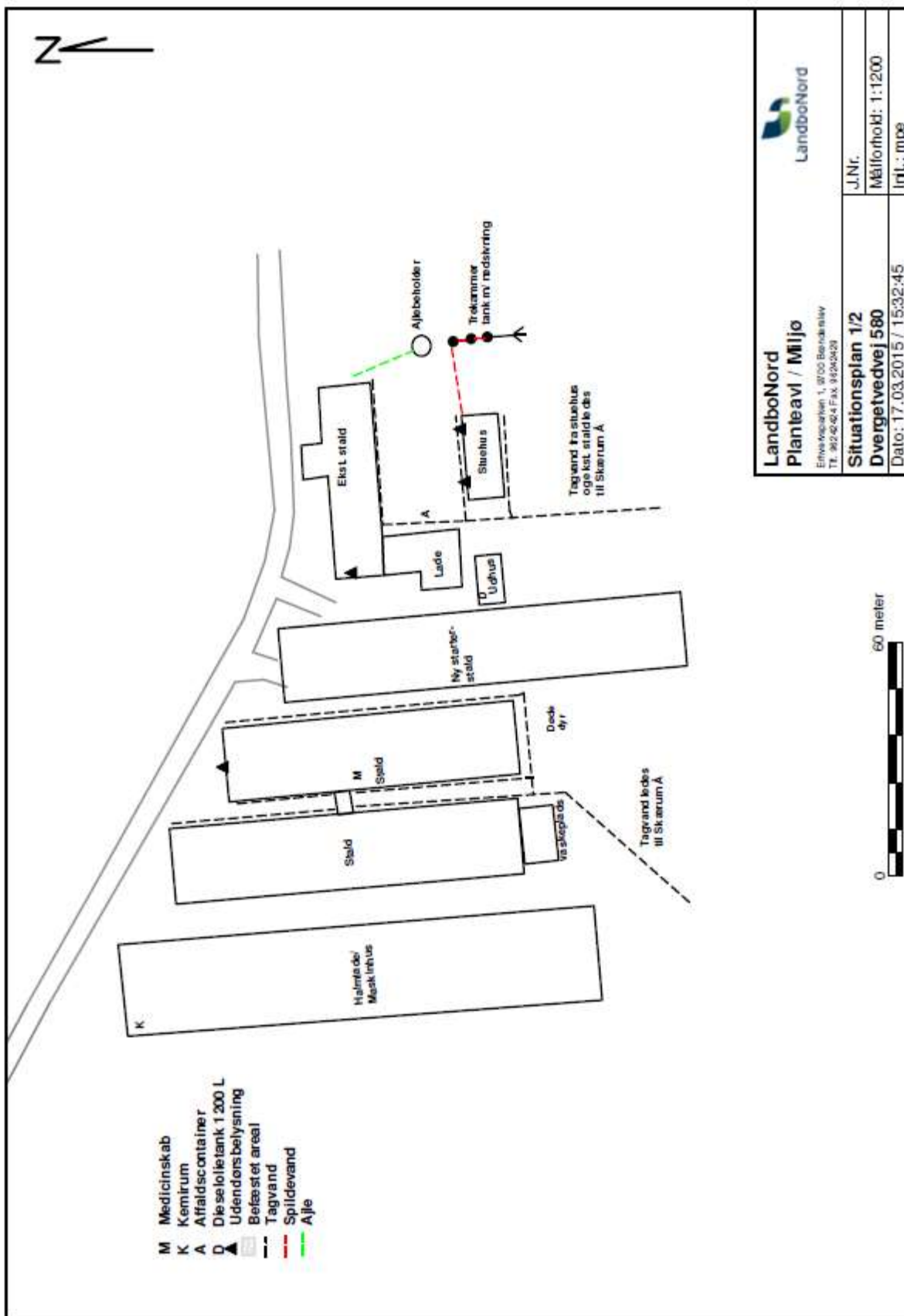
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (tank-type, bygning, indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.	13.000 l	15.000 l	Udhus, 1200 l,
Smøreolie	20 l	20 l	maskinhus
Halm til halmfyr	1500 små baller	1500 små baller	Halmlade
Kunstgødning	Forbrug reguleres i h.t. kvælstofkvote		
Indkøbt foder	1500 t	4000 t	Plan silo for enden af den nye stald
Pesticider	Forbrug registreres i sprøjtejournal		Aflåst kemi rum i maskinhus
Elforbrug til lys, opvarmning m.v.	12.000 kWh	30.000 kWh	
Drikkevand og vaskevand (drift)	8.000 m ³	20.000 m ³	
Andet			
Bemærkninger:			

D. Transport til og fra ejendommen						
	Antal/mængde pr. år		Kapacitet pr. transport		Antal transporter pr. år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Indkøbt tyre	1000	2500	56	80	18	32
Tyre til slagteri	1000	2500	20	20	50	125
Døde dyr	25	65	1	1	25	52
Indkøbt foder	1500 t	4000	30 t	30t	50	133
Eget korn o. lign.	400 t	600 t	17 t	17 t	24	35
Gylle	-	6290	-	30	-	210
Dybstrøelse	1.301 t	2.446 t	15 t	15 t	87	163
Halm fra mark	2000 rundballer	2000 rundballer	15 stk.	15 stk.	134	134
Dieselolie	13.000 l	1.000 l	1.200 l	1.200 l	11	13
Andet						

E. Affald		
	Opbevaring	Bortskaffelse
Dagrenovation	Container	Kommunal ordning
Døde dyr	Se bilag 2	DAKA
Landbrugsplast	Container	Kommunal ordning
Papir/nylonsække	Container	Kommunal ordning
Klinisk risikoaffald	Skab i kalvestald	Kommunal ordning
Emballage fra sprøjtemidler	Container	Kommunal ordning
Rester af sprøjtemidler	Aflåst kemi rum i maskinhus	modtagestation
Spildolie		
Oliefiltre		
Akkumulatorer		
Dæk		Service værksted
Jern/metal	Se bilag 2	Produkthandler
Spraydåser	Skab i kalvestald	Modtagestation
Elektronisk affald		Genbrugsplads
Andet		

F. Støjkilder			
Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Naturlig		
Kompressor	Efter behov		
Daglig brug af traktor			
Transport af levende dyr			

Bilag 2. Anlægstegning med nr. på bygningsafsnit og lagre

<p>LandboNord Planteavl / Miljø Effeltvej 1, 8700 Beldringe Tlf. 982 6264 Fax. 9826220</p>	
<p>Situationsplan 1/2 Dvergetvedvej 580 Dato: 17.03.2015 / 15:32:45</p>	
J.Nr.	Målforhold: 1:1200
Int.: mpe	

fortsættes

Anlægstegning 2 med nr. på bygningsafsnit og lagre

LandboNord Planteavl / Miljø Erhvervscenter 1, 9700 Bårnsholm Tlf. 98242424 Fax. 98242423	
	J.Nr. Målforshold: 1:1000 Intil: mpe
Detailkort 2 af 2 Dvergetvedvej 580 Dato: 23.04.2015 / 14:50:28	

Bilag 3. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder. Hjørring

Retsgrundlag

Hjørring Kommune har vurderet, om der i forbindelse med udvidelsen er behov for beskyttelse af naturen med dens bestand af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særligt sårbart over for næringsstofpåvirkning⁶. Kommunen har konkret vurderet, om der er naturområder, der efter Kommunens vurdering ikke beskyttes tilstrækkeligt af beskyttelsesniveauerne i Husdyrgodkendelsesloven⁷. Endvidere har Kommunen vurderet, om det ansøgte projekt i sig selv eller tilsammen med andre planer og projekter kan påvirke Natura 2000-områder og/eller yngle- eller rasteområder for habitatdirektivets bilag IV-arter væsentligt⁸. Herved har Kommunen sikret sig, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, der er uforenelige med hensynet til omgivelserne⁹.

Kommunens vurdering af udvidelsens påvirkning af naturen, herunder beregninger af ammoniakafsætning, omfatter hele husdyrbruget, dvs. både eksisterende og nye anlæg. Kommunens vurdering af påvirkningen med ammoniak, skal tage udgangspunkt i driften fra før husdyrbruget udvidede første gang efter 1. januar 2007. I 2010 blev der givet godkendelse til udvidelse af husdyrbruget og vurderingen af påvirkningen med ammoniak tager således udgangspunkt i nudriften fra før udvidelsen i 2010¹⁰.

Beskyttet natur (naturbeskyttelses-, husdyrgodkendelsesloven og habitatdirektivet)

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter overdrev, heder, moser, enge, strandenge, strandsumpe, søer og vandløb mod ændringer i tilstanden. Beskyttelsen gælder for alle de beskyttede naturtyper bortset fra søer og vandløb, hvis de har en minimumsstørrelse på 2.500 m² i sammenhængende areal. Beskyttelsen gælder for søer på 100 m² eller derover. De beskyttede vandløb er udpeget af de tidligere amtsråd og godkendt af miljøministeren.

Arealer, der er mindre end 2.500 m², er omfattet af beskyttelsen, hvis de indgår en mosaik af naturtyper med et samlet areal på 2.500 m² og for moser, også hvis de ligger i tilknytning til søer eller vandløb.

Husdyrgodkendelseslovens § 7 fastsætter en beskyttelse af en række konkrete ammoniakfølsomme naturtyper. Inden for de internationalt beskyttede Natura 2000-områder (kategori 1-natur) kan der således maksimalt tillades en total ammoniakbelastning på 0,2 – 0,7 kg N/ha/år, afhængig af antallet og størrelsen af øvrige husdyrbrug i nærområdet. Samme lov fastsætter også beskyttelsen mod ammoniak på udvalgte naturtyper uden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om højmoser, lobeliesøer og heder over 10 ha samt overdrev over 2,5 ha (kategori 2-natur), der er beskyttet mod en total ammoniakbelastning på mere end 1 kg N/ha per år, fra et givent husdyrbrug¹¹.

Beskyttelsesniveauet på øvrige heder, moser og overdrev beskyttede efter naturbeskyttelseslovens § 3 samt ammoniakfølsomme skove (kategori 3-natur) beror på en konkret vurdering af, om der er tale om et naturområde af særlig regional eller lokal interesse¹².

Denne vurdering beror først og fremmest på en vurdering af området naturkvalitet på en skala fra I – V (høj, god, moderat, ringe og dårlig). Naturkvaliteten vurderes dels efter området struktur, dvs. vegetationssammensætning, drift af arealet herunder evt. afgræsning samt naturtypekarakteristiske strukturer. Desuden vurderes kvaliteten i forhold til diversiteten og artssammensætning på arealet, samt arternes følsomhed overfor ammoniak. Registrerede plantearter kate-

⁶ Jf. § 23 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

⁷ Jf. § 29 i Husdyrgodkendelsesloven

⁸ Jf. §§ 7, 8 og 11 i Bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (habitatbekendtgørelsen).

⁹ Jf. § 19 stk. 2 i Husdyrgodkendelsesloven

¹⁰ Jf. § 26 i Husdyrgodkendelsesloven

¹¹ Jf. Bilag 3, A, Nr. 2 i Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

¹² Jf. Bilag 3, A, Nr. 3 i Bekendtgørelse nr. 291 af 6. april 2011 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

goriseres i denne sammenhæng som hhv. særligt værdifulde, positive, typiske, problematiske eller øvrige på baggrund af en artsliste udarbejdet af DMU. Endelig vurderes arealets værdi som levested for fredede eller rødlistede arter af planter og dyr og som yngle- og rasteområde for arter beskyttede efter habitatdirektivet (Bilag IV-arter).

Herudover inddrages en række øvrige forhold i vurderingen af krav til den maksimale ammoniakbelastning. Det gælder områdets:

- Status i kommuneplanen, herunder om det er omfattet af en udpegning som værdifuldt naturområde, økologisk forbindelse, rekreativt område eller værdifuldt kulturmiljø
- Status i forhold til fredninger, handleplaner for naturpleje eller anden planlagt naturindsats

Endelig inddrages hensynet til områdets ammoniakfølsomhed i forhold til den ammoniaktilførsel arealet modtager fra andre kilder. Det vil dels sige den generelle baggrundsbelastning i området, men også tilførslen fra konkrete lokale kilder, såsom husdyrbruget nuværende produktion, samt udbringning af gødning på nærliggende arealer.

Påvirkning af natur

Den samlede fordampning af ammoniak fra stald og lager er beregnet til 968 kg N/år i nudrift og 5.529 kg N/år i ansøgt drift. Udvidelsen af husdyrbruget medfører således en øget fordampning af ammoniak fra stalde og lagre på 4.561 kg N/år. Ammoniakfordampning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning indgår ikke i beregningerne.

Natura 2000 (Kategori 1- natur)

Nærmeste Natura 200 område er Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose (FE-habitatområde nr. 3). Området er beliggende i Frederikshavn Kommune, hvorfor der henvises til naturvurderingen fra Frederikshavn Kommune.

Kategori 2- natur

I nærheden af ejendommen er der registreret kategori 2-overdrev. De nærmest beliggende kategori 2-overdrev er dog placeret i Frederikshavn kommune, hvorfor der henvises til naturvurderingen der fra.

Kategori 3- natur

I nærheden af husdyrbruget er der registreret flere overdrev, moser, enge og vandhuller beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 (Fig. 1). Det er kommunens vurdering, at der ikke ligger ammoniakfølsom skov nær husdyrbruget.

For kategori 3-natur gælder, at kommunen ikke kan fastsætte krav om en samlet, maksimal merdeposition på mindre end 1,0 kg N/ha per år, men kan dog efter konkret vurdering tillade mere end 1 kg N/ha per år.

Naturpunkt 1:

En mose, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3, idet den ligger i mosaik med et engområde samt flere andre moseområder i Frederikshavn Kommune.

Arealet ligger udenfor områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde eller værdifuldt naturområde, men indenfor område udpeget som økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for moser ligger i intervallet 15 - 25 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 14,3 kg N/ha per år. Tålegrænsen for naturtypen er derfor ikke overskredet ved den generelle baggrundsbelastning.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur.

Ved udvidelsen tilføres 0,8 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte merbelastning på 1,0 kg N/ha per år for kategori 3- naturen.

Naturpunkt 2:

En mose, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3, idet den ligger i mosaik med et engområde samt en sø.

Arealet ligger udenfor områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde eller værdifuldt naturområde, men indenfor område udpeget som økologisk forbindelse i Kommuneplan 2013. Tålegrænsen for moser ligger i intervallet 15 - 25 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 14,3 kg N/ha per år. Tålegrænsen for naturtypen er derfor ikke overskredet ved den generelle baggrundsbelastning.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur.

Ved udvidelsen tilføres 0,9 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte merbelastning på 1,0 kg N/ha per år for kategori 3- naturen.

Naturpunkt 3:

Et overdrev på ca. 0,3 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. I henhold til Kommuneplan 2013 ligger overdrevet udenfor områder udpeget som særligt værdifuldt naturområde, værdifuldt naturområde og økologisk forbindelse. Arealet er heller ikke omfattet af nogen fredninger, og Kommunen har ingen handleplan for naturpleje eller andre planlagte naturindsatser for det.

Overdrevet blev besigtiget den 10.08.2010. Overdrevet, der er beliggende på et meget stejlt terræn, er vurderet til at være et historisk overdrev. Biologisk set er overdrevet uinteressant med meget høj urtebevoksning. Overdrevet er omgivet af intensivt dyrkede marker til alle sider, markbidraget til arealet må derfor antages at være temmelig stort. Der blev ved besigtigelsen ikke registreret nogen kvælstoffølsomme plantearter (Tabel II). Naturkvaliteten på arealet vurderes derfor at være dårlig, og der er derfor Kommunens vurdering, at tålegrænsen ligger i den høje ende af intervallet.

Ved udvidelsen tilføres 8,1 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I). Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 14,3 kg N/ha per år. På baggrund af den lave naturkvalitet er det Kommunens vurdering, at ammoniakbelastningen ikke vil kunne give anledning til tilstandsændringer i § 3- området.

Naturpunkt 4:

En mose på ca. 3,6 ha, der er omfattet af Naturbeskyttelsesloven § 3. Arealet ligger i et område udpeget som værdifuldt naturområde i Kommuneplan 2013. Kommunen har i 2012 registreret spidssnudet frø i søen, der ligger i midten af mosen. Tålegrænsen for moser ligger i intervallet 15 - 25 kg N/ha/år, men afhænger af en konkret vurdering af det aktuelle areals naturkvalitet og artssammensætning. Den generelle baggrundsbelastning for arealet er 14,3 kg N/ha per år. Tålegrænsen for naturtypen er derfor ikke overskredet ved den generelle baggrundsbelastning.

Det er i dette tilfælde ikke nødvendigt at stille krav til den maksimalt tilladte merbelastning med ammoniak på arealet, da denne ikke overskrider 1,0 kg N/ha per år, hvilket er det skrappeste krav kommunen kan stille til kategori 3- natur.

Ved udvidelsen tilføres 0,2 kg N/ha per år fra stald og lager (Tabel I), hvilket ikke overskrider den tilladte merbelastning på 1,0 kg N/ha per år for kategori 3- naturen.

Kommunen vurderer samlet, at ammoniakbelastningen fra stald og lager har en neutral effekt for de berørte arealer (naturpunkt 1-4, Tabel I).

Påvirkning af yngle- og rasteområder for bilag IV arter

Yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV, er beskyttet mod beskadigelse og ødelæggelse.

Screening

Hjørring Kommune har ikke registreret arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV i nærheden af husdyrbruget eller udbringningsarealerne, men følgende arter omfattet af bilag IV kan have yngle- eller rasteområder på arealer i nærheden.

Odder *Lutra lutra* og flere arter af Flagermus findes udbredte i det meste af kommunen. Arterne vurderes dog ikke at blive negativt påvirket af øget ammoniakbelastning eller af andre forhold i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug.

Spidssnudet frø *Rana arvalis*, Løgfrø *Pelobates fuscus*, Strandtudse *Bufo calamita*, Stor vandsalamander *Triturus cristatus* og Markfirben *Lacerta agilis*, findes alle i dele af Kommunen. Disse arter kan potentielt alle blive negativt påvirket af øget ammoniaktilførsel til deres yngle- og rasteområder. Eksempelvis kan dette medføre forringet vandkvalitet i ynglevandhuller for padder eller det kan skabe øget tilgroning af lysåbne naturtyper, hvilket bl.a. medfører et ændret mikroklima med lavere temperatur, samt forringelser i fødeudbuddet til skade for både padder og firben. Yngle- og rasteområder for disse arter i området vil normalt begrænse sig til områder beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Nærmeste registrerede forekomst af kvælstoffølsomme bilag IV - arter falder sammen med naturpunkt 4.

Konsekvensvurdering

Det fremgår af Miljøstyrelsens vejledning "Påvirkning af natur" samt Naturstyrelsens vejledning til bekendtgørelse nr. 408 af 1. maj 2007, at diffus forurening normalt ikke er omfattet af beskyttelsen for bilag IV- arter. Da ammoniakdeposition regnes for en diffus påvirkning er det Hjørring Kommunes vurdering, at der ikke kan påvises en direkte sammenhæng mellem ammoniakdeposition fra husdyrbruget og en eventuel beskadigelse af yngle- og rasteområdet. Desuden er merdepositionen på 0,2 kg N/ha per år at regne for uvæsentlig og vil ikke føre til tilstandsændringer i området.

Konklusion

Hjørring kommune vurderer samlet, at projektet ikke vil forringe yngle- og/eller rasteområder for arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturarealer

Hjørring Kommune vurderer påvirkningen af naturområder, der skyldes udbringning af husdyrgødning på nærliggende marker, ifølge Miljøstyrelsens vejledning. Herunder anvendes i givet fald de mulige vilkår, som Miljøstyrelsen peger på. Miljøstyrelsens vejledning bygger i øvrigt på bilag 10 rapporten "BUFFERZONER omkring særlig sårbar natur som beskyttelse mod lokalt nedfald af luftbåret kvælstof fra danske landbrugsejendomme".

Natura 2000

Nærmeste Natura 2000 område er Jerup Hede, Råbjerg og Tolshave Mose (FE-habitatområde nr. 3), der ligger mere end 150 m fra nærmeste udbringningsareal. I henhold til bufferzonerapporten, vil totalbelastningen selv i den værst tænkelige situation være under 0,5 kg N/ha per år i kanten af habitatområdet. Se vurdering af den samlede kvælstofbelastning fra stald og lager i naturvurderingen fra Frederikshavn Kommune.

Øvrig beskyttet natur

Udbringningsarealerne støder flere steder op til ammoniakfølsomme naturområder (Fig. 2). Disse områder kan indeholde yngle- og rasteområder for bilag IV-arter, så som Spidssnudet frø, Løgfrø, Strandtudse, Stor vandsalamander, Markfirben, Odder og arter af Flagermus.

Ved udbringning af husdyrgødning vil merbelastningen med ammoniak på nærliggende naturområder ikke kunne overstige 1 kg N/ha per år – uanset typen af husdyrgødning før og efter og uanset dyretryk før og efter. Det er derfor kommunens vurdering, at udbringning af husdyrgødning på de ansøgte udbringningsarealer, ikke vil kunne medføre en tilstandsændring af de nærliggende § 3 beskyttede områder og dermed heller ikke beskadige yngle-/rasteområder for bilag IV-arter.

Øvrige bemærkninger

Vurderingen bygger på tolkning af luftfoto, besigtigelse af arealer, beregning af ammoniakbelastning i husdyrgodkendelse.dk samt viden om tilstanden af konkrete naturarealer og udbredelsen af planter og dyr.

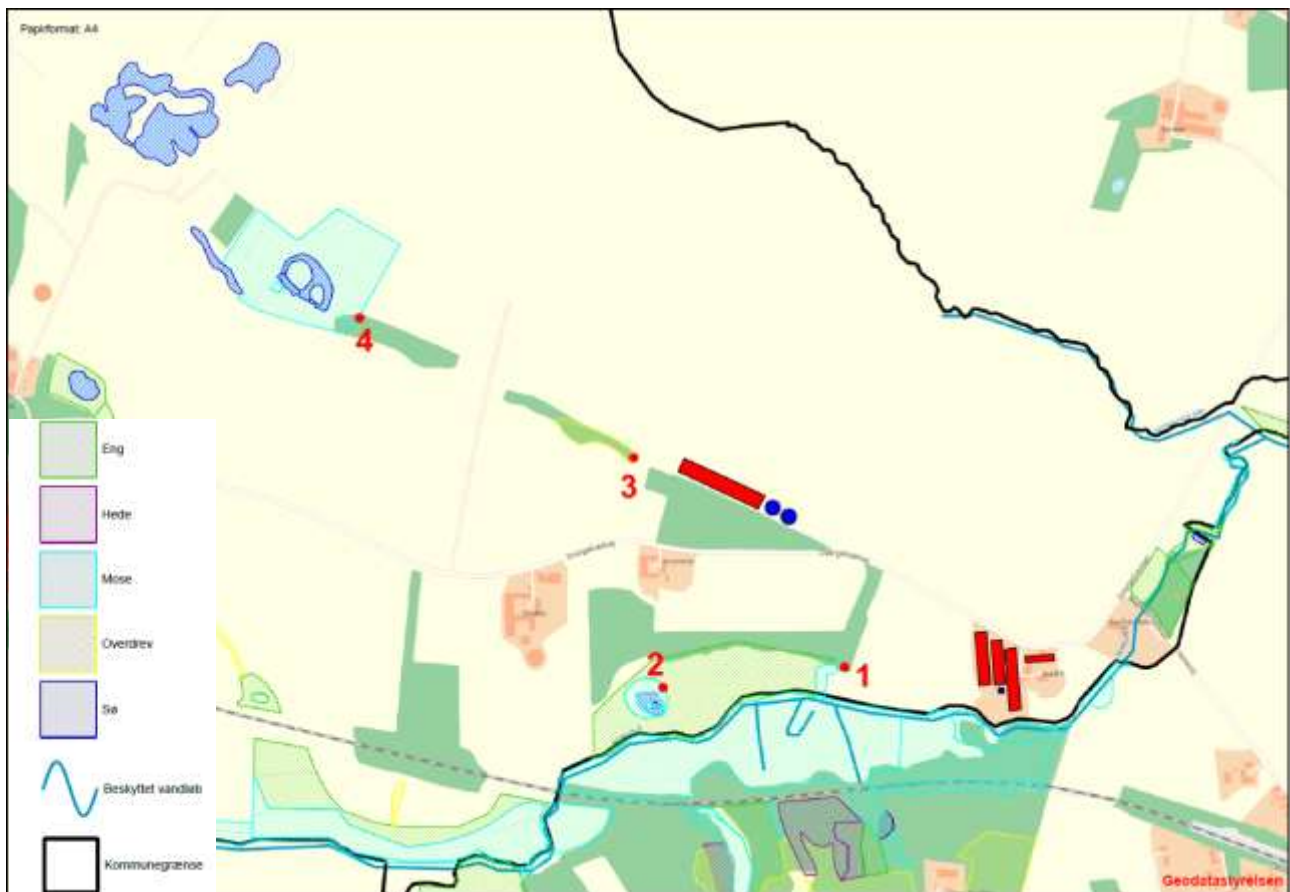
Tabel I: Beregnet ammoniakbelastning i udvalgte naturpunkter.

Naturpunkt	1	2	3	4
Naturtype	Mose	Mose	Overdrev	Mose
Natur-kategori	3	3	3	3
Naturkvalitet	-	-	Dårlig	-
Vurderingsmetode*	C	C	A	C
Baggrundsbelastning (2012) (kg N/ha per år)	14,3	14,3	14,3	14,3
Merdeposition fra stald og lager (kg N/ha per år)	0,8	0,9	8,1	0,2
Tilladt merdeposition (kg N/ha per år)	(1,0)	(1,0)	(1,0)	(1,0)
Totalbelastning fra stald og lager (kg N/ha per år)	1,1	1,1	8,2	0,3
Tilladt totalbelastning (kg N/ha per år)	-	-	-	-
Afstand fra stald og lager til naturpunkt [^] (m)	250	330	80	600
Besigtiget (dato)			10.08.2010	
Planstatus	Økologisk forbindelse		-	Værdifuldt naturområde

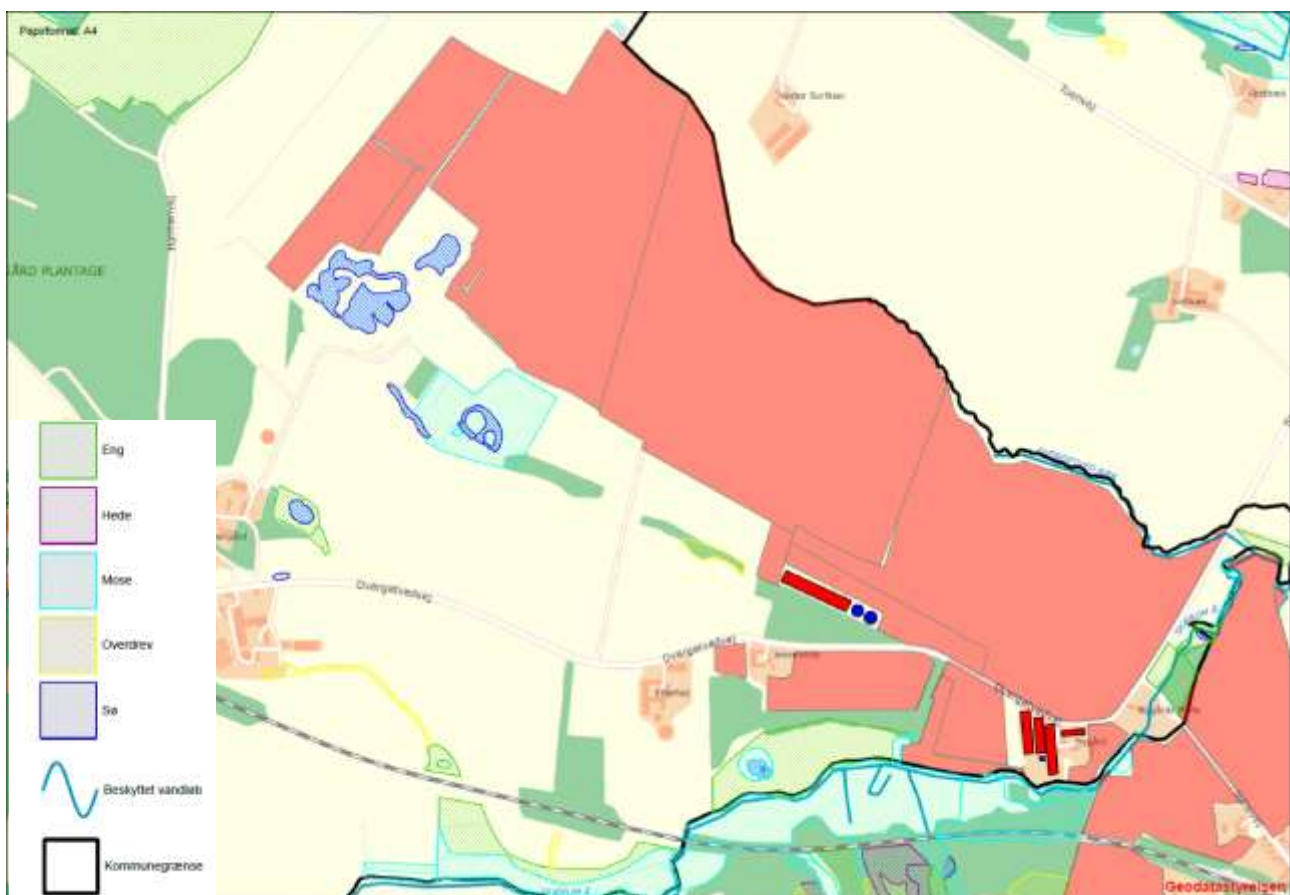
* Vurderingen er foretaget ud fra metode A) sommerbesigtigelse (på basis af registrering af strukturelle forhold og arter på arealet) C) naturvurdering kontor (på basis af luftfotos, topografi, tidligere besigtigelser, planstatus mv.). [^]Afstand fra stald og lager er opgivet som kortest afstand fra nærmeste stald/lager til naturpunktet.

Tabel II. Registrerede arter for overdrev.

Naturpunkt	3
Alm. typiske arter	Alm. eg, Krybende Hestegræs, Alm. Hundegræs, Ager Padderok, Kantet Perikon, Alm. Røllike, Alm. Hyld & Glat Dueurt
Problemarter	Gråbynke, Alm. Kvik, Vild Kørvel, Stor Nælde, Kruset Skræppe, Burresnerre, Ager Tidsel & Rynket Rose
Øvrige arter	Hvidtjørn sp., Hanekro sp. & Pileurt sp.

Figur 1. Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til naturpunkt 1-4 (rød prik).

Figur 2. Udbringningsarealer i forhold til beskyttede naturtyper

Bilag 4. Detaljeret vurdering af påvirkninger af naturområder. Frederikshavn**Anlæg – påvirkning af natur**

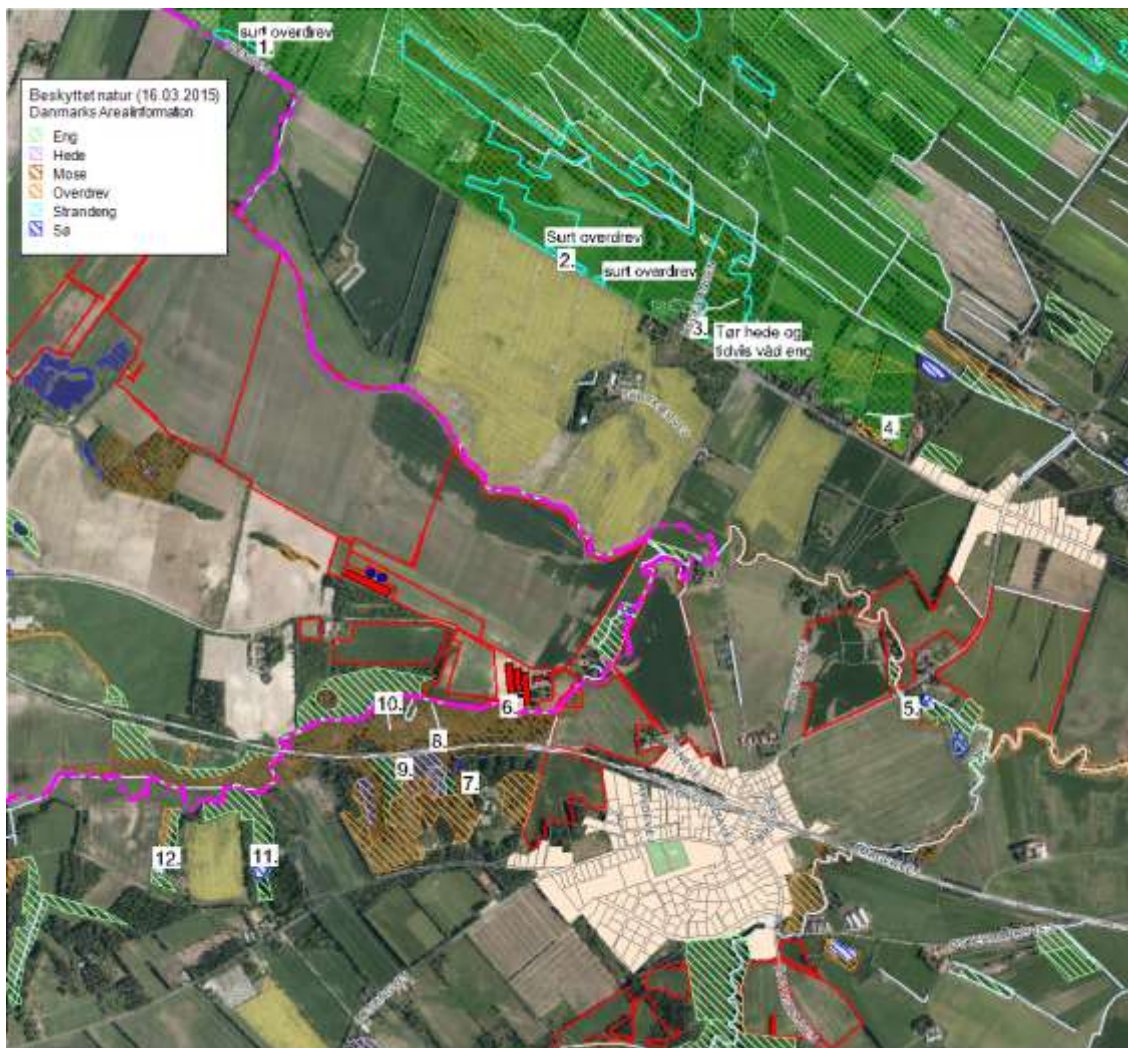
Der er store naturarealer omkring ejendommen, - specielt syd og sydvest for.

Der er foretaget beregninger af ammoniakdepositioner på de nærmeste naturarealer, samt til de naturarealer hvor der forventes at kunne være en problemstilling. På den baggrund er der foretaget en vurdering af hvilken kategori (1, 2, 3 eller øvrig natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3) de forskellige naturarealer hører til og til projektets naturpåvirkning generelt. Og der er foretaget en besigtigelse af de relevante naturarealer. Baggrundsbelastningen i dette område af Frederikshavn Kommune er på 12 kg N/ha/år.

Ifølge § 9 i bekg. om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug skal beskyttelsesniveauerne i bilag 3 til bekendtgørelsen overholdes. Nedenstående skema viser kommunens beregninger af ammoniakdepositioner. Placeringen af punkterne fremgår af figur 3.

Tabel 1 Beregning af N-deposition til naturpunkter. Punkternes placering fremgår af figur 3

Pkt.	Kategori	Naturtype	Beregnet merdep., kg N/ha/år	Beregnet totaldep., kg N/ha/år	Max. tilladt totaldep., kg N/ha/år
1	1	Surt overdrev	0,1	0,1	0,4
2	1	Surt overdrev	0,1	0,1	0,4
3	1	Surt overdrev og tidvis våd eng	0,3	0,3	0,4
4	1	Overdrev	0,1	0,1	0,4
5	Potentiel 2	Sø og mose	0,1	0,1	-
6	3	Mose	4,5	7,4	-
7	2	Overdrev > 2,5 ha	0,5	0,7	1
8	3	Hede	0,2	0,3	-
9	2	Overdrev > 2,5 ha	0,4	0,6	1
10	3	Mose	0,8	1,0	-
11	Potentiel 2	Sø	0,1	0,1	-
12	Potentiel 2	Sø	0,1	0,1	-

Figur 1 Placering af de punkter der er beregnet N-deposition til

Den maksimalt tilladte totaldeposition på **kategori 1-natur** er i denne sag 0,4 kg N/ha/år, da der er ét andet husdyrbrug, der bidrager til ammoniakdepositionen til naturarealerne. Afskæringskriteriet er dermed overholdt.

Den maksimalt tilladte ammoniakdeposition på **kategori 2 natur** er 1,0 kg N/ha/år. Der er kategori 2 overdrev syd for ejendommen, depositionen til overdrevet er < 1,0 kg N/ha/år og afskæringskriteriet er dermed overholdt. Der er desuden tre søer og en mose i området, der er potentiel kategori 2-natur. Depositionen til disse naturarealer er < 1,0 kg N/ha/år og afskæringskriteriet er dermed umiddelbart overholdt. Derfor er disse naturarealer ikke besigtiget.

Ammonialfølsomme naturtyper, der ikke er omfattet af kategori 1 og 2, er **kategori 3 natur**. I forhold til kategori 3-natur skal kommunen foretage en konkret vurdering af om der skal fastsættes krav. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er > 1,0 kg N/ha/år, men ikke stille krav om en merdeposition < 1,0 kg N/ha/år.

Mosen i punkt 6 og 10 og heden i punkt 8 er kategori 3-natur. Heden modtager en merdeposition på < 1 kg N/ha/år og kravet er dermed umiddelbart overholdt. Mosen modtager i den ende, der er tættest på ejendommen en merdeposition på > 1 kg N/ha/år. Mosen blev besigtiget, da ejendommen sidste gang søgte om miljøgodkendelse tilbage i 2009 og besigtigelsen fra denne gang bruges, da det ikke forventes at naturtilstanden vil være ændret væsentligt derude i den mellemliggende periode.

Mosen, der ligger syd for vandløbet er på omkring 10 ha. Tålegrænsen for moser ligger på 5 – 25 kg N/ha/år alt efter, hvad det er for en mose. Kommunen har på baggrund af artssammensætningen vurderet mosen til at være en kalkrig mose og dermed have et tålegrænseinterval på 15 – 25 kg N/ha/år. Mosen er meget heterogen både hvad angår vegetationssammensætning og jordbundsforhold. Den er under tilgroning og præget af høj staudesamfund. Mosen er i store områder vokset til i tagrør og andre høje stauder, mens der i mindre områder findes en del fine arter. I mosen blev der blandt andet fundet; *skov angelik*, *almindelig brunelle*, *kær galtetand*, *maj gøgeurt*, *skov kogleaks*, *sump kællingetand*, *kær tidsel*, *mus vikke*. Der alle er ammoniakfølsomme. Det nærmeste punkt på mosen ligger kun 50 meter væk fra anlægget. Som beskrevet ovenfor er mosen imidlertid meget heterogen og de fine områder i mosen, dvs. der hvor de ammoniakfølsomme arter vokser, ligger omkring pkt. 10 og længere vest på.

I pkt. 10 modtager mosen er merdeposition på < 1 kg N/ha/år og overholder dermed afskæringskriteriet for pkt. 10. I pkt. 6 modtager mosen en merdeposition på 4,5 kg N/ha/år. Mosen er her vurderet til at have en moderat naturtilstand, hvilket betyder et tålegrænseinterval på omkring 18 – 22 kg N/ha/år. Mosen nærmest ejendommen vil efter udvidelsen modtage en deposition på omkring 16,5 kg N/ha/år, hvilket er lavere end den laveste ende af det vurderede tålegrænseinterval. På det grundlag vurderer Frederikshavn kommune, at den øgede deposition ikke vil påvirke mosen negativt og der tillades derfor den beregnede merdeposition på 4,5 kg N/ha/år.

Øvrig natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens §3

Ifølge DMU er den faglige vurdering, at det vil være vanskeligt at påvise en effekt på et naturområde, som følge af belastning fra en enkelt kilde, ved en merbelastning på < 1 kg N/ha. Det er altså Frederikshavns kommunes vurdering, at §3 i naturbeskyttelsesloven umiddelbart vil være overholdt ved en ammoniak merbelastning på < 1 kg N/ha/år til naturarealer.

Det eneste naturareal, der modtager en merdeposition på > 1 kg N/ha/år er mosen i punkt 6. Ud fra vurderingen i afsnittet kategori 3-natur vurderes en merdeposition på 4,5 kg N/ha/år ikke at betyde en ændring i naturtilstanden i mosen.

Natura 2000 områder

Det nærmeste Natura 2000-område er nr. 3, "Jerup hede, Råbjerg og Tolshave mose. Området ligger omkring 1 km nordøst for anlægget. Nærmeste ammoniakfølsomme naturareal indenfor Natura 2000-området er et "surt overdrev" (6230) og "tidvis våd eng" (6410). Beregningen giver en totaldeposition på 0,3 kg N/ha/år. Tålegrænsen for "surt overdrev" er 10 – 20 kg N/ha/år og for "tidvis våd eng" er den 15 - 25 kg N/ha/år.

Nederste ende af baggrundsbelastningen for "tidvis våd eng" overskrides ikke ved udvidelsen.

Den nederste ende af tålegrænseintervallet for "surt overdrev" er imidlertid overskredet allerede som følge af baggrundsbelastningen alene. Samlet set vurderer Frederikshavn Kommune imidlertid, at det ansøgte projekt ikke vil være til ugunst for udpegningsgrundlaget i Natura 2000 området, da en totaldeposition på 0,3 kg N/ha/år er så lille og derfor ikke vurderes at påvirke naturarealet væsentligt.

Bilag IV-arter

En række dyr og planter omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring det ansøgte anlæg. På baggrund af faglig rapport nr. 635 fra DMU samt øvrigt kendskab til området vurderes umiddelbart, at det kunne være: Spidssnudet Frø, Markfirben, Odder, Dværgflagermus, Langøret Flagermus, Vandflagermus.

Det ansøgte projekt vurderes at have en neutral effekt på levesteder samt yngle- og rasteområder for de nævnte arter. Dette tilskrives, at projektet vurderes ikke at medføre nogen ændring i

naturlilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

Anlæg i forhold til natur - kommunens samlede vurdering

Kommunen har vurderet, at udvidelsen ikke vil modvirke målsætning om gunstig bevaringsstatus for naturtyper eller arter, der er på udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-område. Kommunen har desuden vurderet, at projektet ikke vil føre til en væsentlig påvirkning af naturarealer, herunder kategori 1-, 2- og 3-natur. Frederikshavn Kommune vurderer, at projektet ikke vil forringe levevilkårene for dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

Arealer - påvirkninger af søer og vandløb

Udbringningsarealerne grænser på en række strækninger op til vandløb. Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen eller udbringningsarealerne.

Der er ikke stærkt skrånende arealer direkte mod vandløb inden for udbringningsarealerne. Under forudsætning af, at de generelle regler omkring udbringning af husdyrgødning, dyrkningsfri bræmmer med mere overholdes vurderes anvendelsen af arealerne ikke at udgøre en risiko for negativ påvirkning af vandløbene.

Arealer - kvælstof og fosfor til fjord & hav

Udbringningsarealerne ligger ikke i oplande, der afvander til kvælstofsårbare Natura 2000-områder der er udlagt som nitratklasse 1, 2 eller 3. Ligeledes er der ingen af arealerne, der ligger i opland til Natura 2000-områder der er overbelastet med fosfor (fosforklasse I, II eller III) i henhold til Danmarks arealinformation. Der er derfor som udgangspunkt ikke restriktioner i forhold til udbringning af kvælstof og fosfor med husdyrgødning på arealerne.

Hovedparten af udbringningsarealerne i såvel Hjørring som Frederikshavn Kommune afvander til Kattegat gennem Voer Å-systemet. Påvirkningen af Kattegat vurderes samlet af Hjørring Kommune efter Miljøstyrelsens kriterier. Et enkelt udbringningsareal svarende til ca. 6 ha ligger i opland til Kragsskov Å. Kragsskov Å har ikke direkte udløb til et habitatområde. På grund af strømforholdene i Kattegat, vurderer kommunen, at der sker en udpræget opblanding af vandene og at der derfor generelt skal foretages en vurdering efter habitatdirektivet for projektets eventuelle påvirkning af de marine Natura 2000-områder i Kattegat. De 6 ha der afvander til Kattegat via Kragsskov Å kan indgå i Hjørring Kommunes vurdering af den samlede påvirkning af Kattegat.

Arealer - kvælstof til grundvand

Der er ikke overlap mellem bedriftens udbringningsarealer og nitratfølsomme indvindingsområder. Ligeledes er der ingen udbringningsarealer i indvindingsopland til vandværker.

Arealer - vurdering i forhold til natur

Ejendommens udbringningsarealer ligger i områder, der er udpeget som hhv. jordbrugsområde/naturområde/særligt værdifuldt naturområde. Nogle af udbringningsarealerne ligger indenfor en økologisk forbindelse. Da arealanvendelsen ikke ændres væsentligt, medfører udvidelsen af husdyrbruget ikke forringelser af levesteder eller spredningsmuligheder for planter eller dyr i relation til områdets funktion som økologisk forbindelse. Der er ingen arealer indenfor fredninger. Opmærksomheden henledes på beskyttede diger i kanten af mark 7-0, 12-0 og mark 32-0.

Arealer beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3

Udbringningsareal nr. 15-0 er registreret beskyttet eng. Ifølge Naturbeskyttelseslovens §3 må der ikke ske en ændring af tilstanden på beskyttede naturarealer, den hidtidige drift må imidler-

tid fortsætte fremover. Marken har tidligere (både i 2009 og i 2005) været accepteret som udbringningsareal på baggrund af fremsendte mark- og gødningsplaner. Der er imidlertid for nylig vedtaget et nyt lovforslag (d. 1/3-2015); ” Lov 179 af 24-02-2015 om ændring af lov om planlægning og lov om naturbeskyttelse” ifølge §2 i denne lov må man fra 1/9-2017 ikke gøde eller sprøjte §3-beskyttede naturarealer. På baggrund af ovenstående vurderes det, at arealet kan anvendes som udbringningsareal frem til 1/9-2017.

En række af udbringningsarealerne ligger umiddelbart op ad beskyttede naturarealer. Frederikshavn Kommune har vurderet, at en fortsættelse af den hidtidige drift på de omkringliggende udbringningsarealer ikke vil medføre tilstandsændring af naturarealerne. Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med det ansøgte projekt.

Natura 2000-områder

Udbringningsareal nr. 21-0 ligger omkring 40 meter fra nærmeste ammoniakfølsomme naturareal indenfor nærmeste Natura 2000-område og mark 15-0 ligger omkring 10 meter fra nærmeste ammoniakfølsomme naturareal. Ifølge Miljøstyrelsens elektroniske vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug skal der stilles vilkår om, at fast gødning kun må udbringes nærmere end 100 m fra naturarealet såfremt det nedbringes inden 6 timer.

Ved ovenstående krav nedsættes påvirkning fra udbringningen betragteligt, således at påvirkningerne sjældent vil overstige 0,2 kg N/ha/år på naturarealet, ifølge Miljøstyrelsens elektroniske vejledning om miljøgodkendelse af husdyrbrug. Dermed vurderer kommunen at anvendelse af de omtalte arealer til udbringning ikke vil modvirke målsætning om gunstig bevaringsstatus for naturtyper eller arter, der er på udpegningsgrundlaget for nærmeste Natura 2000-område.

Habitatdirektivet, bilag IV-arter

En række dyr omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på udbringningsarealerne. På baggrund af faglig rapport nr. 635 fra DMU samt øvrigt kendskab til området vurderes umiddelbart, at det kunne være: Spidssnudet Frø, Markfirben, Odder, Dværgflagermus, Langøret Flagermus, Vandflagermus.

Det ansøgte projekt vurderes at have en neutral effekt på levesteder, yngle- og rasteområder for de nævnte arter. Dette tilskrives, at projektet vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

Arealer i forhold til natur - kommunens samlede vurdering

Kommunen vurderer, på grundlag af ovenstående, at anvendelse af arealerne som udbringningsarealer ikke vil føre til en tilstandsændring på naturarealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3. Anvendelsen af arealerne vil heller ikke have en negativ effekt på områdets funktion som økologisk forbindelse eller på bilag IV-arter.

Arealanvendelsen vurderes desuden at have en neutral effekt på de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for det nærmeste Natura 2000-område.

Bilag 5. Detaljeret vurdering af påvirkning af fjord og hav

Alle udbringningsarealer i den ansøgte bedrift afvander til Nordlige Kattegat. Påvirkningen fra husdyrbruget skal derfor vurderes ud fra husdyrgodkendelsesloven, ud fra habitatdirektivet og i forhold til mål og rammer i den statslige Vandplan 2009 - 2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak.

Krav og vurdering ud fra husdyrgodkendelsesloven

Til den nordlige del af Kattegat stilles der i husdyrgodkendelsesloven ikke maksimale grænser for udledning af kvælstof og fosfor, der rækker ud over de generelle harmoniregler til dette vandområde.

Krav og vurdering ud fra habitatdirektivet

Det er kommunens vurdering, at en forøget udledning af kvælstof og fosfor fra oplandet vil kunne medføre en merbelastning af det kystnære habitatområde "Aalborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord" (Habitatområde nr. 14) og Natura 2000 området "Hirsholmene og Elling Ås udløb" (Habitatområde nr. 4). Ifølge Natura 2000-basisanalysen for Hirsholmene og Elling Ås udløb er det marine miljø i Kattegat påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer på grund af strømforholdene.

Kommunen skal derfor foretage en vurdering af, om udvidelsen af husdyrbruget i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter vil kunne medføre en væsentlig belastning for habitatområderne.

Kommunen har foretaget en vurdering af projektet i overensstemmelse med habitatdirektivets retningslinjer og Miljøstyrelsens vejledning herom. I vejledningen har ministeriet opstillet to afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning. Miljøstyrelsen antager, ifølge vejledningen, at grænsen for at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat:

1. Påvirkning fra projektet i sig selv.
Kvælstof/fosfor-udvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5 % af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1% hvis der er tale om vandområder, der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.
2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter.
Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

Ad 1. Påvirkning fra projektet i sig selv

Kvælstof

Oplandet, der antages at påvirke vandområdet Nordlige Kattegat, kaldes i Miljøstyrelsen opgørelse over dyretryk for "Nordlige Kattegat" og "Læsø", hvilket er sammenfaldende med den del af hovedvandområdet der i vandplanen betegnes Nordlige Kattegat. I udpegningsgrundlaget for habitatområdet Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord (H14) indgår marine naturtyper, der kan karakteriseres som lavvandede områder med langsom vandudskiftning. Det drejer sig om flodmundinger (naturtype nr. 1130), kystlaguner og strandsøer (naturtype nr. 1150) og større lavvandede bugter og vige (naturtype nr. 1160). Der kan være tvivl om, hvorvidt vandområdet skal karakteriseres som "et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret". Af hensyn til forsigtighedsprincippet, har Hjørring Kommune valgt, at næringsstofudvaskningen fra det konkrete projekt maksimalt må udgøre 1 % af den samlede udvaskning, jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Oplandet til Nordlige Kattegat og Læsø har et samlet areal på 138.765 ha. Den samlede udvaskning fra diffuse kilder (dyrkede og udyrkede arealer samt spredt bebyggelse) beregnes ud fra følgende forudsætninger:

Ifølge vandplanen for Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandområdet (diffuse kilder) på 2.599 tons N/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til det Nordlige Kattegat 1.559 tons N/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 1 % jf. ovenfor skal merudvaskningen¹³ fra et ansøgt projekt udgøre 21,83 tons N/år. Der skal så eksempelvis indgå 2.425 ha, i et område med en reduktionsprocent 25 og merudvaskningen fra husdyrgødningen skal være på 12 kg N/ha/år.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 1 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Fosfor

Ifølge vandplanen for Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede fosforafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 134 tons P/år. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr. 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til Nordlige Kattegat 80,4 tons P/år.

Hvis bidraget fra et husdyrbrug skal udgøre 1 % jf. ovenfor skal udvaskningen fra det ansøgte udgøre ca. 800 kg P/år. Der skal så eksempelvis i et projekt indgå 10.000 ha med et fosforoverskud på 20 kg P/ha.

Med det tænkte eksempel er det sandsynliggjort, at det ansøgte projekt bidrager med langt under 1 % af den samlede udvaskning til det aktuelle vandområde jf. afskæringskriterium 1 ovenfor.

Ad 2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter

Miljøstyrelsen har ud fra data i det Centrale Husdyrregister (CHR-registret) opgjort, at der i oplandet "Nordlige Kattegat" og "Læsø" i perioden fra 2007 til 2014 er sket en nedgang i det samlede antal DE fra 74.712 til 71.178.

Kommunen vurderer, at der ikke er andre kilder, der har medført en stigende næringsstofudvaskning fra oplandet til vandområdet fra 2007 og fremefter. Det være sig spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket en stadig forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

Krav og vurderinger ud fra Vandplanernes mål og rammer

Det ansøgte projekt udleder til Nordlige Kattegat, der er en delmængde af "Nordlige Kattegat og Skagerrak". Det fremgår af "Vandplan 2009-2015 for Nordlige Kattegat og Skagerrak" at miljømålet for området er "god tilstand", og at dette mål ikke er opfyldt. Kommunen må derfor, som udgangspunkt, ikke give tilladelse til en øget påvirkning af området før "det er godtgjort, at miljømålet uanset tilladelsen kan nås ved hjælp af andre tiltag."

Det er i habitatvurderingen ovenfor godtgjort, at det ansøgte projekt hverken i sig selv eller i kumulation med andre planer og projekter vil medføre skadevirkning på det marine miljø i Kattegat som følge af udledning af kvælstof og fosfor. Afskæringskriteriet for projektets påvirkning i sig selv hviler på den præmis, at en mertilførsel på op til 1 % i oplandet i sig selv ikke vil kunne føre til en målbar miljømæssig effekt¹⁴. Det er derfor kommunens vurdering, at projektet ikke øger påvirkningen af området.

Det er i habitatvurderingen ovenfor ligeledes godtgjort, at der ikke er andre kilder, der har medført en stigende næringsstofudvaskning fra oplandet til vandområdet fra 2007 og fremefter.

¹³ Med merudvaskning menes "mer" i forhold til udvaskning fra kunstgødning. I forhold til husdyrloven skal der kun vurderes på merudvaskning fra husdyrgødning i forhold til kunstgødning. Merudvaskning for kvæggylle er ca. 6 kg N/ha/år, for svinegylle ca. 8 kg N/ha/år og for mink- og fjerkræs ca. 12 kg N/ha/år.

¹⁴ Jf. Kammeradvokatens notat af 25.06.2010 til Miljøstyrelsen